

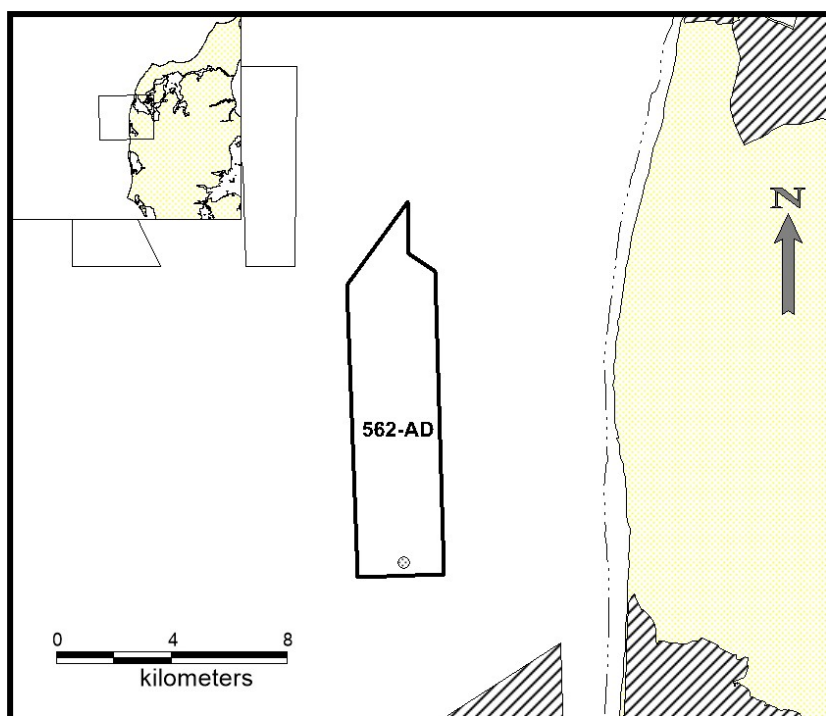

Kystdirektoratet
Højbovej 1
7620 Lemvig
CVR: 33 15 72 74

Erhverv
J.nr. 2022 - 68601
Ref. SAWTH
Den 25. april 2024

Tilladelse til indvinding af råstoffer i bygherreområde 562-AD Ferring

Kystdirektoratet meddeles hermed tilladelse til indvinding af råstoffer i bygherreområde 562-AD Ferring. Tilladelsen er meddelt i henhold til § 20, stk. 2, nr. 3, i lov om råstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 124 af 26. januar 2017 (herefter råstofloven).

Oversigt over bygherreområde 562-AD Ferring

Tilladelsen offentliggøres på Miljøstyrelsens hjemmeside den 25. april 2024
Klagefristen udløber den 23. maj 2024
Tilladelsen udløber den 24. maj 2034

Indholdsfortegnelse

Tilladelse til indvinding af råstoffer i bygherreområde 562-AD

Ferring.....	1
--------------	---

Indholdsfortegnelse	2
---------------------------	---

1 Tilladelsens vilkår	4
------------------------------------	----------

1.1 Generelle vilkår	4
----------------------------	---

1.2 Tilladelsens varighed.....	4
--------------------------------	---

1.3 Tilladte indvindingsmængder.....	4
--------------------------------------	---

1.4 Indberetning af indvindingsdata.....	4
--	---

1.5 Vederlag	4
--------------------	---

2 Sagens grundlag	5
--------------------------------	----------

2.1 Formål	5
------------------	---

2.2 Ansøgte indvindingsområde	5
-------------------------------------	---

2.3 Råstofressourcen.....	5
---------------------------	---

2.4 Alternativer	6
------------------------	---

2.5 Ansøgte indvindingsaktivitet.....	6
---------------------------------------	---

2.6 Overvågning af indvinding	7
-------------------------------------	---

2.7 Miljøkonsekvensvurderingen	7
--------------------------------------	---

Havbund, dybde og dynamik	8
---------------------------------	---

Flora og Fauna	9
----------------------	---

Fisk og fiskeri	10
-----------------------	----

Fugle	13
-------------	----

Havpattedyr.....	15
------------------	----

Miljømål og indsatsprogrammer	17
-------------------------------------	----

Marinarkæologiske interesser	21
------------------------------------	----

Rekreative interesser	21
-----------------------------	----

Sejladsforhold	22
----------------------	----

Ammunition	22
------------------	----

Øvrige erhvervsinteresser.....	22
--------------------------------	----

Kumulative effekter	23
---------------------------	----

Natura 2000-væsentlighedsvurdering	24
--	----

Miljøkonsekvensvurderingens konklusioner	27
--	----

3 Indkomne høringssvar.....	28
------------------------------------	-----------

Søfartsstyrelsen	28
------------------------	----

Slots- og kulturstyrelsen, samt Moesgaard Museum	28
--	----

Forsvarets ejendomsstyrelse	29
-----------------------------------	----

4 Partshøringssvar	29
---------------------------------	-----------

Angående indkomne høringssvar	29
-------------------------------------	----

Angående Miljøstyrelsens udkast til vilkår.....	29
---	----

5 Miljøstyrelsens begrundelse for afgørelse om tilladelse	30
--	-----------

5.1 Danmarks Havplan	31
----------------------------	----

5.2 Indvindingsområdets afgrænsning.....	31
--	----

5.3 Råstofressourcen og indvindingsmængden	31
--	----

5.4 Indvindingsaktiviteten.....	32
---------------------------------	----

5.5 Overvågning af indvindingsaktiviteten	32
5.6 Miljøstyrelsens vurdering af miljøkonsekvensvurderingerne	33
Havbund, dybdeforhold og dynamik	33
Flora og Fauna	34
Fisk og Fiskeri	35
Fugle	36
Havpattedyr.....	37
Miljømål og indsatsprogrammer	37
Marinarkæologiske interesser	41
Rekreative interesser	42
Sejladsforhold	42
Ammunition	42
Natura 2000-væsentlighedsvurdering	43
5.6 Miljøstyrelsens konklusion.....	44
Klagevejledning	44
Underrettelse.....	45
Bilag 1 Områdespecifikke vilkår	46
Bilag 2 – Områdeafgrænsning	47

1 Tilladelsens vilkår

1.1 Generelle vilkår

Indvinding må kun finde sted inden for det afgrænsede område og på de områdespecifikke vilkår, der fremgår af bilag 1 til denne tilladelse.

I øvrigt skal de til enhver tid gældende generelle vilkår for råstofindvinding følges. Vilkårene fremgår af bilag 4 i råstofbekendtgørelsen¹.

Indvindingen kan først igangsættes, når tilladelsens og bekendtgørelsens gældende vilkår er opfyldt, og når klagefristen er udløbet.

1.2 Tilladelsens varighed

Tilladelsen træder i kraft, når den allerede gældende bygherretilladelse (NST-7323-00003) til indvindingsområde 562-AD Ferring ophører.

Tilladelsen gælder dog tidligst efter klagefristens udløb fra den 24. maj 2024.

Tilladelsen udløber når den maksimale tilladte mængde er opbrugt, dog senest den 24. maj 2034.

Miljøstyrelsen kan til enhver tid ændre, begrænse eller tilbagekalde en tilladelse meddelt i henhold til råstoflovens § 20, hvis betingelserne i råstoflovens § 24 er opfyldt.

1.3 Tilladte indvindingsmængder

Den samlede og årlige tilladte indvindingsmængde fremgår af bilag 1 i denne tilladelse.

1.4 Indberetning af indvindingsdata

Tilladelsesindehaver skal efter indvinding indberette oplysninger om indvindingen til Miljøstyrelsen. Indberetningerne foretages i Det Marine Råstofindberetningssystem MARIS².

Oplysning om mængde af indvundne råstoffer danner bl.a. grundlag for Miljøstyrelsens opgørelse af den indvundne mængde i området, og opkrævning af vederlag i henhold til råstoflovens § 22 a og kapitel 10 i råstofbekendtgørelsen.

Indberetning vedrørende denne tilladelse til bygherreområde 562-AD Ferring skal ske med angivet tilladelsesnummer: 865-2022-68601.

1.5 Vederlag

Der betales ikke vederlag for indvinding efter denne tilladelse, da materialet anvendes til kystbeskyttelse i henhold til tilladelse efter § 16, stk. 1, i lov om kystbeskyttelse, jf. råstoflovens § 22 a, stk. 4 nr. 1.

¹ BEK nr. 1680 af 17. december 2018 om efterforskning og indvinding af råstoffer fra søterritoriet og kontinentalsoklen.

² Link til MARIS: <https://raastofindvinding.dk/>

2 Sagens grundlag

Kystdirektoratet søger bygherreområde 562-AD Ferring genudlagt, da området udløber i januar 2025 og tidligere tilladte indvindingsmængde forventes opbrugt inden tilladelsens udløb. Der søges om tilladelse efter §20, stk. 2, nr. 3.

Kystdirektoratet anmeldte efterforskning i bygherreområdet til Miljøstyrelsen d. 6. april 2020. De geologiske undersøgelser blev udført 19. - 21. juni 2020 og de biologiske undersøgelser med ROV video d. 15. juni 2021.

Til grund for sagen ligger:

- Ansøgning fra Kystdirektoratet opdateret april 2023
- Miljøkonsekvensvurdering *Råstofefterforskning i Bygherreområde 562-AD Ferring – Miljøkonsekvensvurdering og væsentlighedsvurdering*, Kystdirektoratet/WSP 6. september 2022. Revideret version modtaget den 4. april 2023.
- Geologisk efterforskningsrapport *Efterforskning og kortlægning af resterende sandressourcer i bygherreområde 562-AD Ferring, Nordsøen for Kystdirektoratet*, GEUS 2021/24.
- Modtaget er i øvrigt besvarelse af Miljøstyrelsens spørgsmål, som er indarbejdet i den endelige version af miljøkonsekvensvurderingen. Støjmodelleringsnotat "Sand dredging operations in The North Sea. Modeling of underwater noise emissions during sand dredging works" af itap. 22.09.2022, version 2. Samt notat "Vedr. opdatering af støjmodelleringsdata for miljøkonsekvensrapport for bygherreområde 562-AD Ferring (Sag nr. 2022-68601). WSP. Oktober 2022.

2.1 Formål

Ifølge ansøgningen, skal råstofferne fra ansøgningsområde 562-AD Ferring bruges til kystbeskyttelse langs Vestkysten på fællesaftalestrækningen mellem Lodbjerg og Nymindesab.

2.2 Ansøgte indvindingsområde

Ansøgningsområde 562-AD Ferring ligger i Nordsøen 6 km fra kystlinjen mellem Harboøre og Thorsminde. Ansøgningsområdet har et areal på 34,5 km² og dybden i området varierer fra ca. 15,5 m til 24,5 m.

Ansøgningsområdet er et aktivt indvindingsområde, hvor Kystdirektoratet gennem længere tid har haft tilladelse til at indvinde sand til kystfodringsprojekter langs den jyske vestkyst. Der blev ikke fundet stenede naturtyper inden for ansøgningsområdet under de geologiske undersøgelser, og derfor omfatter ansøgningen hele det eksisterende bygherreområde 562-AD Ferring med samme områdeafgrænsning som hidtil.

2.3 Råstofressourcen

På baggrund af de geologiske forundersøgelser blev der estimeret en total ressourcevolumen på 79,2 mio. m³ i ansøgningsområde 562-AD Ferring baseret på det mobile overfladelag af holocæn oprindelse. Deraf er der ca. 65,7 mio. m³ tilgængelig for indvinding, fordi ansøger agter at efterlade et restlag på 0,5 m.

Ifølge den geologiske kortlægning, er der et op til 4,5 m tykt lag af holocænt marint mobilt sand (74 % af indvindingsområdets areal), hvorunder der ligger et lag domineret af miocæne aflejringer. I den sydlige del af området i et areal på 25 % af ansøgningsområdet ligger miocæne aflejringer i overfladen. Et mindre lokalt område (1 %) består af smeltevandsaflejringer.

De miocæne aflejringer består overvejende af sand med indlejrede lerlag og stedvist organisk detritus. Bunden af den miocæne ressource findes > 20 m under nuværende bund og det har ikke været muligt at opgøre mængden af denne enhed. Sandenheden vurderes ifølge ansøgningsmaterialet egnet til kystfodring.

Det er ikke umiddelbart muligt at adskille disse aflejringer fra hinanden under indvindingen, og derfor forventes indvindingen at foregå i alle ressourceenheder.

2.4 Alternativer

Ifølge ansøgningsmaterialet kan materialerne ikke hentes på land, idet man skal sandfodre med samme type sand findes på strandene. Af samme årsag er det heller ikke muligt at erstatte den ansøgte ressource med oprensings- og uddybningsmateriale fra havne, da materialer, der oprenses ikke har en sammensætning, der ligner sandet på strandene langs fællesstrækningen. Der kan ifølge ansøgningen ikke peges på alternativer.

Uden kystbeskyttelse vil den gennemsnitlige årlige tilbagerykning af kysten ifølge ansøgningsmaterialet, være mellem 1-4 m om året og helt op mod 6-8 m nord for Thorsminde. Hvis der ikke gives tilladelse til indvinding i ansøgningsområde 562-AD Ferring, fremgår det af ansøgningen, at sandet til sandfodring vil skulle hentes i øvrige eksisterende bygherreområder i Nordsøen, eller at et nyt indvindingsområde må findes.

2.5 Ansøgte indvindingsaktivitet

Der søges om tilladelse til at indvinde en totalmængde på 20 mio. m³ over en ny 10-årig periode, med en maksimal årlig indvindingsmængde på 4 mio. m³. Det forventes dog, at en sådan maksimalindvinding kun vil blive nødvendig i forbindelse med storme eller større erosionshændelser. Sådanne hændelser forventes op til to gange i den 10-årige tilladelsesperiode. Derfor forventer man, at den gennemsnitlige årlige indvinding vil være ca. 2 mio. m³ i år uden ekstremhændelser.

Fodringsindsatsen er ifølge ansøgningen mere ambitiøs end tidligere, da den naturlige erosion har betydet, at kysten nogle steder er rykket tilbage. Den ansøgte råstofmængde skal derfor kompensere for det efterslæb, der er opstået.

Indvindingen skal foregå med slæbesugning. Der vil ifølge miljøkonsekvensvurderingen maksimalt blive udført to sandfodringskampagner ad gangen. Indvindingen ved to kampagner vil maksimalt omfatte 2-4 store skibe (med laststørrelse på 21.000 m³) eller 2-6 små skibe (laststørrelse på 2.000 m³).

Indvindingen kan foregå hele året og 24 timer i døgnet. Der er redegjort for, at der ved en maksimal årlig indvinding på 4 mio. m³ vil være indvindingsaktivitet i ansøgningsområde 562-AD Ferring 10-97 dage om året, mens der ved den

forventede gennemsnitlige årlige indvinding forventes indvindingsaktivitet i 10-145 dage om året. Ved en maksimalindvinding opererer flere fartøjer samtidig.

2.6 Overvågning af indvinding

I den tidligere tilladelse (NST-7323-00003) er der vilkår om, at der skal gennemføres statusundersøgelser for hver 3. mio. m³, der indvindes i bygherreområde 562-AD Ferring. Kystdirektoratet har i ansøgningen søgt om, at dette vilkår fjernes. Det begrundes i ansøgningen med, at området er meget dynamisk med stor sandvandring igennem området, og at man ikke ved de hidtil gennemførte statusundersøgelser har påvist observerbar indflydelse på naturen. I hårdbundsområdet i den nordøstlige del af påvirkningszonen, hvilket der ifølge vilkåret skal være særlig fokus på, har indvindingen ikke haft væsentlige negative miljømæssige effekter på flora og fauna.

Der er ifølge ansøger, ikke observeret væsentlige ændringer i dybde og hældning i ansøgningsområdet, ligesom spor efter indvinding ikke blev observeret i forbindelse med de geofysiske undersøgelser til denne ansøgning. Dette underbygges endvidere af eftersendte notat, samt flere afsnit i miljøkonsekvensvurderingen.

Da der i tidligere undersøgelser ikke er fundet væsentlige ændringer af havbund, dyr og planter i ansøgningsområdet, samt at der med de ansøgte indvindingsmængder, vil skulle foretages statusundersøgelser med meget korte mellemrum, synes der ifølge ansøger ikke at være grundlag for en fortsættelse af de nuværende statusundersøgelser.

2.7 Miljøkonsekvensvurderingen

Miljøkonsekvensvurderingen behandler de miljø-og naturmæssige konsekvenser i relation til en fuld udnyttelse af den ønskede indvindingsmængde i ansøgningsområdet. Miljøkonsekvensrapporten tager udgangspunkt i ansøgningsområdet, samt den 500 m brede påvirkningszone. Vurderingerne er foretaget på baggrund af de potentielle påvirkninger ved indvinding af den restmængden, der var i bygherreområdet ved miljøundersøgelsens udførelse, og den ansøgte mængde, som tilsammen udgør vurderingsmængden. På tidspunktet for miljøundersøgelsen var der 6,17 mio. m³ i restmængde på gældende tilladelse. Derfor er vurderingerne baseret på en *vurderingsmængde* på 26,5 mio. m³ over 14 år (2021-2035).

Miljøkonsekvensvurderingen er foretaget på baggrund af det værst tænkelige scenarie, hvor der indvindes 4 mio. m³ hvert år. De sandsynlige miljøpåvirkninger er forventeligt langt mindre, og derfor behandles gennemsnitsindvindingen på 2 mio. m³ årligt, som minimumpåvirkningen på alle parametre gennem hele miljøkonsekvensvurderingen. Indvindingsscenerierne er beskrevet i de foregående afsnit.

I de følgende afsnit refereres de vurderinger af påvirkninger fra indvindingsaktiviteten, som er behandlet gennem miljøkonsekvensrapporten

Havbund, dybde og dynamik

Råstofindvinding kan ifølge miljøkonsekvensvurderingen medføre ændringer i substrat- og dybdeforhold i ansøgningsområde 562-AD Ferring.

Indvindingsmetoden i ansøgningsområdet skal alene omfatte slæbesugning, som vil frembringe sugespor på 1,5-4 m bredde og 0,5-1,5 m dybe, afhængig af de anvendte fartøjer.

En indvinding af 4 mio. m³ estimeres i miljøkonsekvensvurderingen at påvirke 24 % (8,2 km²) af ansøgningsområdets areal på ét år. Det påvirkede areal ved en forventet gennemsnitlig indvinding på 2 mio. m³ estimeres til 12 % (4,1 km²) af ansøgningsområdet. Over 14 år (gældende tilladelse + nærværende ansøgning) vil samlet set 157 % (54,3 km²) af områdets havbundsareal blive påvirket af indvindingsaktiviteten. Det svarer til, at hvert punkt påvirkes 1,5 gang på 14 år. Heraf vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at indvindingsaktiviteterne vil medføre en mindre til moderat negativ påvirkning på bundtopografi af kortvarig til mellemlang varighed inden for ansøgningsområdet, men ingen påvirkning i Nordsøen udenfor.

Substrattypekortlægningen viste, at overfladesubstraterne hovedsageligt bestod af sandbund (substrattype 1b) og en gruset til småstenet sandbund (substrattype 2a), som tilsammen udgjorde 95 % af ansøgningsområdets areal. Mindre indslag af substrattype 2b udgjorde de resterende 5 %. Der blev registreret < 0,1 % substrattype 3 inden for ansøgningsområdets afgrænsning. I påvirkningszonens nordøstlige del blev registreret en forekomst af substrattype 3 og 4 på ca. 1,1 % af påvirkningszonens areal.

Ifølge miljøkonsekvensrapporten vil substrattypen i ansøgningsområdet være uændret efter indvindingen, da man tilstræber at efterlade mindst 0,5 m af ressourcen. Vurderingsmængden udgør 40 % af den fulde holocæne ressource i 562-AD Ferring, og store dele af ressourcen efterlades således uberørt efter indvinding af hele den ansøgte mængde. Stedvist kan en fjernelse af den holocæne sandenhed blotte den underliggende miocæne enhed, som generelt er lidt finere. Men ifølge miljøkonsekvensvurderingen vurderes det ikke at medføre en ændring af substrattypen i ansøgningsområdet, idet der stadig overvejende vil være substrattype 1b sandbund i ansøgningsområdet også efter indvinding. Endvidere argumenteres der i miljøkonsekvensvurderingen for, at den store sandtransport langs Vestkysten langsomt vil medføre, at området bliver fyldt op med nyaflejret, holocænt sand, og derfor forventes en eventuel påvirkning på bundsubstratet at være reversibel. I påvirkningszonen og området udenfor vurderes der ikke at være nogen påvirkning på substrattyperne som følge af indvindingen.

Miljøkonsekvensvurderingen estimerer, at indvinding vil medføre en gennemsnitlig havbundssænkning på ca. 0,8 m, hvis indvindingen fordeles jævnt i ansøgningsområdet. Stedvist vurderes den maksimale dybdeændring at være 2-3 m, når indvindingen er afsluttet.

Dybdeændringen vil ifølge miljøkonsekvensvurderingen være reversibel, da de højdynamiske forhold i området relativt hurtigt vil udjævne spor fra slæbesugning. Dette underbygges i miljøkonsekvensvurderingen af, at der i nærværende ansøgningsområde, ikke blev observeret sugespor i ansøgningsområdet i

forbindelse med den geofysiske undersøgelse på trods af nylig indvinding i ansøgningsområdet (11 måneder forinden). Ligeledes var der ikke observerbare ændringer i dybde og hældning i forbindelse med statusundersøgelser på tidligere tilladelse i bygherreområdet. Tidshorisonten for en fuld reetablering af dybdeforholdene vurderes at foregå over en længere tidshorisont (>5 år). Dybdepåvirkningen vurderes dermed samlet set *mindre negativ* i ansøgningsområdet, mens der ingen påvirkning vil være i påvirkningszonen og på havbunden her udenfor.

Ifølge miljøkonsekvensvurderingen medfører råstofindvinding sedimentspredning samt omlejring af sediment på havbunden. Da Kystdirektoratet ikke skal sortere råstofferne, er udnyttelsesprocenten omkring 97,5 %. Derfor forventes et begrænset (ca. 2,5 %) sedimentspild. Det vil i følge miljøkonsekvensvurderingen primært være den finkornede del af materialet eller enkelte sten, der returneres.

På baggrund af tidligere projekter og råstofsager forventes sedimentspredningen og omlejringen af sediment at ske i umiddelbar nærhed af skibet, indenfor 150 m i et lag på maksimalt 10 g sediment pr. m². Eventuelle finere sedimenter som ler, silt og finsand vil transporteres med strømmen og aflejres på store vanddybder i Skagerrak mod nord. Sedimentspildet vil bestå af samme substrattyper, som findes i ansøgningsområdet i forvejen og heller ikke sedimentspildet vil medføre ændringer i sammensætningen af substratet hverken i ansøgningsområdet eller påvirkningszonen. Heraf bliver det vurderet, at sedimentspildets påvirkning på substrat og dybdeforhold er lav, lokal, kortvarig og reversibel og samlet set ubetydelig negativ i ansøgningsområdet og påvirkningszonen.

Flora og Fauna

Flora- og faunaundersøgelserne blev foretaget med ROV-optagelser i juni 2021. Der blev ikke fundet flora i undersøgelsesområdet, hvilket i følge miljøkonsekvensvurderingen formodentlig skyldes den dynamiske havbund, samt dybden i området (15,5-24,5 m) og deraf lysbegrænsning.

Naturtyperne i ansøgningsområde 562-AD Ferring blev primært kategoriseret som sandbund og blandet bund med enkelte større sten relateret til substrattyperne 1b og 2a. Faunadækningsgraderne i området blev i miljøvurderingen vurderet som lav til middel på begge naturtyper. Stenrev, naturtype 3/4 beskrives i miljøkonsekvensvurderingen, som de biologisk mest værdifulde naturtyper. Naturtypen forekommer hovedsageligt i den nordøstlige del af undersøgelsesområdet i påvirkningszonen og ikke inden for ansøgningsområdet. Dækningsgraden af bundfauna størst på naturtype 3/4, men der blev ikke observeret rødlistede eller særligt sårbare arter. De biologiske samfund i det efterforskede område vurderes generelt som almindeligt forekommende i Nordsøen og i danske farvande med tilsvarende dybde- og salinitetsforhold.

Råstofindvinding medfører en direkte påvirkning, som vil fjerne substrat, samt tilhørende flora og fauna, der hvor indvindingen foregår. Mobilt fauna vil i nogen grad kunne undgå sugehovedet.

Habitattabet er, ifølge miljøkonsekvensvurderingen, reversibelt og midlertidigt, da genindvandring af bunddyr til de indvindingspåvirkede områder, kan begynde så

snart indvindingen er afsluttet. Bunddyr vurderes at kunne genetableres indenfor 2-5 år efter indvindingens ophør. Ifølge miljøkonsekvensvurderingen vil indvindingen medføre en midlertidig ændring i biodiversiteten i ansøgningsområdet, og et reduceret antal arter kan forekomme inden for ansøgningsområdet i genetableringsperioden for bundsamfundet. Da størstedelen af ansøgningsområdets areal forventes påvirket op til 1,5 gang i tilladelsens varighed, vurderes indvindingen at medføre en væsentlig negativ påvirkning på bundfauna i ansøgningsområdet. Bundflora- og faunadiversiteten i påvirkningszonen og i Nordsøen uden for området vil ikke blive påvirket.

Havbundens substratsammensætning forventes ikke at blive ændret i ansøgningsområdet, og deraf forventes grundlaget for bundflora og bundfaunasamfundene ifølge miljøkonsekvensvurderingen ikke at blive ændret.

Indvindingen vil ifølge miljøkonsekvensvurderingen medføre en dybdeforøgelse. Dybdeforøgelserne (på op til 2-3 m lokalt) vurderes ikke til at være store nok, til at medføre væsentlige ændringer i bundfaunasamfundet og dets genindvandring til indvindingspåvirkede arealer. Tilsvarende bunddyrssamfund findes ifølge rapporten på alle dybder i området og er observeret på tilsvarende dybdeintervaller i undersøgelser langs vestkysten og på Jyske Rev.

Statusundersøgelser udført i 2022 og flere tidligere undersøgelser viste, at den hidtidige sandindvinding i området ikke har haft observerbar indflydelse på naturen, idet samme arter og dækningsgrader findes i alle undersøgelserne.

Det vurderes derfor ikke, at ændrede bundforhold eller dybdeforøgelse vil påvirke den naturlige udbredelse af bundfauna og -flora i ansøgningsområdet og påvirkningszonen, hvorfor påvirkningen vurderes som negativ, men ubetydelig.

Sedimentspredningen fra indvindingsaktiviteten vurderes i miljøkonsekvensvurderingen, ikke at påvirke bundfaunaen i området, da arterne er tilpasset et naturligt dynamisk miljø med stor variation i suspenderet sediment og sedimentoverlejring. Desuden er sedimentspredningen begrænset grundet den højere udnyttelsesprocent. I forbindelse med statusundersøgelserne udført i ansøgningsområdet, har man konkluderet, at der ikke har været væsentlige negative miljømæssige effekter fra sedimentspredning på flora og fauna i hårbundsområdet i den nordlige del af påvirkningszonen.

Påvirkningen fra sedimentspredningen vurderes som reversibel, kortvarig og lokal. Samlet set vurderes det, at sedimentspredningen vil medføre en ubetydelig negativ påvirkning på bundflora og -faunasamfundet i ansøgningsområdet og påvirkningszonen.

Fisk og fiskeri

I miljøkonsekvensvurderingen beskrives Nordsøen generelt som et meget produktivt område for fisk, hvilket medfører et intenst fiskeri, og der oplistes flere kommercielt vigtige fiskearter, som forekommer i Nordsøen.

Naturtyperne i ansøgningsområdet er især foretrukket af fladfisk og tobis. Der blev ved ROV undersøgelserne primært observeret fladfisk og fløjfisk, herunder rødspætte, ising og tunge, både juvenile og voksne individer, samt flere

fladfiskefourageringshuller. Derudover blev der registreret torsk, hvilling og tobis under miljøundersøgelserne. Men der blev generelt kun observeret få individer på sandbunden.

Råstofindvinding kan potentielt have negativ indvirkning på områdets fisk og være i konflikt med kommercielle fiskeriinteresser, fremgår det af miljøkonsekvensvurderingen. Det vurderes i miljøkonsekvensvurderingen, at indvindingsaktiviteterne kan bortskræmme bundfisk, indskrænke fiskepladser, samt reducere habitat og fødegrundlag for fisk. Ligesom gyde- og opvækstområder potentielt kan blive påvirket af indvindingsaktiviteterne.

Ifølge miljøkonsekvensvurderingen forventes det, at fisk, der skræmmes væk af indvindingsaktiviteterne, kan søge tilflugt og føde i andre tilsvarende områder inden for ansøgningsområdet, påvirkningszonen eller omkringliggende områder. Genindvandringen af fisk til forstyrrede områder går ifølge miljøkonsekvensvurderingen forholdsvis hurtigt.

Ansøgningsområdet ligger i et område, hvor flere fiskearter potentielt gyder og vokser op, og der er under miljøundersøgelserne observeret flere juvenile fisk. Tobis, sild, brisling, rødspætte og tunge, kan have gyde- og opvækstområder på samme substrattype og samme dybdeintervaller, som findes ansøgningsområde 562-AD Ferring. I miljøkonsekvensvurderingen vurderes det, at indvindingen i ansøgningsområdet vil påvirke en begrænset del af gyde- og opvækstområder for tobis, sild, brisling, rødspætte og tunge, da lignende habitattyper, som kan bruges som gyde- og opvækstområder, findes langs store dele af den jyske vestkyst. Det vurderes derfor i miljøkonsekvensvurderingen, at indvindingsaktiviteterne vil have en negativ, men mindre til moderat påvirkning på gyde- og opvækstområder for de arter, der forekommer i ansøgningsområdet, mens fiskebestande, gyde- og opvækstområder uden for ansøgningsområdet vurderes ikke at blive påvirket af indvindingen.

I miljøkonsekvensvurderingen bemærkes det, at tobisen er en af de fiskearter, som potentielt er sårbar over for indvinding af sand, grus og ral. Dette skyldes dels, at de voksne har en adfærd, hvor de graver sig ned, og at kornstørrelsen på råstofressourcen i ansøgningsområdet ligger inden for tobisens foretrukne gydesubstrat. Det vurderes dog i miljøkonsekvensvurderingen, at tilsvarende gydeområder findes i store dele af Nordsøen.

Da substrattypen ikke ændres i ansøgningsområdet, vil området stadig egne sig som habitat for de eksisterende fiskearter, herunder tobis, i området, når indvindingen er overstået. Det vurderes derfor i miljøkonsekvensvurderingen, at substratændringer ingen påvirkning har på fisk, fiskeri og gydeområder.

Dybdeændringerne på op til 3 m forventes at være reversible og have en lille påvirkning af mellemlang varighed. Dybdeændringerne forventes ifølge miljøkonsekvensvurderingen ikke at få betydning for fisk eller observerede fødearter i ansøgningsområdet.

Fødegrundlaget for fisk i ansøgningsområdet er domineret af børsteorme, muslinger samt mindre fisk. De observerede fødearter er alle almindelige for Vestkysten og Nordsøen, og det forventes ifølge miljøkonsekvensvurderingen, at

fødeemnerne vil blive genetablerede indenfor 2-5 år efter indvindingens ophør (se afsnit om bundfauna).

Sedimentspredning i ansøgningsområdet vil kun forekomme i begrænsede perioder, og både fisk og fiskeriet vil derfor forventeligt blive påvirket kortvarigt. Samlet vurderes påvirkningen fra sedimentspredning at være negativ, men *ubetydelig* i ansøgningsområdet og påvirkningszonen.

Sedimentspild i forbindelse med indvindingen kan kortvarigt føre til øgede koncentrationer af sediment i vandet. I miljøkonsekvensvurderingen bemærkes det, at sedimentkoncentrationen i vandet langs den jyske vestkyst naturligt kan ligge over 10 mg/L i forbindelse med kraftig vind i området. Det vurderes, at lignende koncentrationer kan forekomme inden for få hundrede meter af indvindingsfartøjet. Ifølge miljøkonsekvensvurderingen kan dette lokalt medføre, at fisk kortvarigt vil undgå området. Fiskene i det dynamiske miljø vurderes dog, at være tilpassede periodisk forhøjede sedimentkoncentrationer over havbunden og i vandsøjlen.

Ifølge miljøkonsekvensvurderingen kan en forhøjet koncentration af suspenderet stof øge synkehastigheden af pelagiske fiskeæg og kan medføre, at æggene sedimenterer og går til grunde. Torsk og fladfisk er kommercielt vigtige arter, som har pelagiske æg og larver, som kan forekomme i ansøgningsområdet. Det vurderes dog i miljøkonsekvensvurderingen at være en yderst begrænset og kortvarig påvirkning inden for få hundrede meter af indvindingsfartøjet.

Miljøkonsekvensvurderingen vurderer samlet set, at ansøgningsområdet udgør en mindre del af det samlede fourageringsområde, samt gyde- og opvækstområde for fisk langs den jyske vestkyst. Substrattyperne og dybderne er desuden almindelig forekommende langs Vestkysten. På baggrund af ovenstående, vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at råstofindvindingens direkte påvirkning på fiskebestande, gyde- og opvækstområder vil være lokal, midlertidig til langvarig og af middel forstyrrelsesgrad på grund af den årlige arealpåvirkning på 12-24 % og 157 % over 14 år. Påvirkningen vurderes som værende reversibel og samlet set mindre til moderat negativ i ansøgningsområdet, mens fiskebestande, gyde- og opvækstområder uden for ansøgningsområdet vurderes ikke at blive påvirket af indvindingen.

De vigtigste kommercielle fiskearter i Nordsøen (ICES-område IV), hvori ansøgningsområdet er beliggende, inkluderer foruden tunge også bl.a. torsk, sej, hvilling, kuller, tobis, rødspætte og pighvar, alle arter der vurderes at kunne forekomme i ansøgningsområdet.

Der er under de geologiske og biologiske undersøgelser kortlagt trawlspor i den nordlige og den centrale del af området, og det beskrives i miljøkonsekvensvurderingen, at der i og omkring ansøgningsområdet foregår fiskeri med både bundslæbende og ikke bundslæbende redskaber. Det bemærkes dog, at der generelt er få tilgængelige fiskeridata fra ansøgningsområdet, men at de data der er fundet, viser en fiskeriintensitet på middel til lav afhængig af fiskerimetode, og det konkluderes at der foregår et begrænset fiskeri i ansøgningsområdet. Det bemærkes i miljøkonsekvensvurderingen, at fiskeri kan

foregå parallelt med indvindingen, idet erhvervet kan kommunikere om, hvor der er garn, og hvor der foregår råstofindvinding.

Det vurderes at arealinddragelsen vil have en lav-middel forstyrrelsesgrad på fiskeriet, fordi ansøgningsområdets fiskeri udgør en meget lille del af det samlede tilsvarende fiskeri i lignende områder langs Vestkysten og i Nordsøen. Derfor vurderes påvirkningen som værende mindre negativ på fiskeri i ansøgningsområdet og ingen påvirkning i påvirkningszonen eller i havområdet udenfor.

Fugle

I miljøkonsekvensvurderingen vurderes de potentielle miljøpåvirkninger på områdets fugle som følge af den ansøgte indvindingsaktivitet. Der er indsamlet oplysninger om, hvilke fugle, der forventes at forekomme i og anvende området, og der er foretaget en vurdering af, i hvilket omfang indvindingen vurderes at kunne påvirke disse. Områdets forekomst af fugle er beskrevet ud fra eksisterende data og videnskabelige undersøgelser, og der er ikke foretaget feltundersøgelser af fuglelivet i forbindelse med projektet.

Da ansøgningsområdet ligger 6 km fra kysten har miljøkonsekvensvurderingen fokus på havfugle, der tilbringer størstedelen af deres liv på åbent hav. De største koncentrationer af fugle vil ifølge miljøkonsekvensvurderingen, hovedsageligt forekomme i forbindelse med trækbevægelser forår og efterår, hvor fuglene enten trækker igennem området eller gør ophold i en kortere eller længere periode for at søge føde. Udbredelsen af en række fuglearter, foruden tilstedeværelsen af egnede fødeemner, er stærkt afhængig af vanddybden, som i ansøgningsområdet varierer mellem 15-25 m.

Det forventes, at rød- og sortstrubet lom, alk og lomvie kan forekomme inden for ansøgningsområdet. Ligeledes lister miljøkonsekvensvurderingen, at arter som mallebuk, sule, stormmåge, hættemåge, sildemåge, sølvmåge, svartbag og ride, samt terner kan bruge området til fouragering.

Indvindingsaktiviteternes påvirkning på fuglene vurderes i miljøkonsekvensvurderingen, potentielt at forekomme ved ændring af havbunden, fjernelse af fødeemner, sedimentspredning, samt støj og forstyrrelser.

Påvirkningen som følge af, at bundfauna fjernes vil være størst for de fuglearter, der henter deres føde på havbunden i ansøgningsområdet, herunder havdykænder såsom sortand, ederfugl, fløjlsand samt rødstrubet lom, der ud over fisk også kan tage krabber og søstjerner.

På baggrund af den eksisterende viden om havdykænders udbredelse i Nordsøen, ansøgningsområdets lave til middel faunadækning (<1-20% dækning af bunden), herunder ingen observation af store muslingeforekomster, vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen usandsynligt, at ansøgningsområdet er et vigtigt fourageringsområde for rastende havdykænder. For fiskespisende trækfugle, der benytter området til fouragering i trækperioden (august-april) vil påvirkningen være mindre negativ, da der ifølge miljøvurderingen, findes udbredte alternative

fourageringsområder af mindst samme beskaffenhed for såvel havdykænder som fiskepisende fugle i lignende havområder omkring ansøgningsområdet.

Påvirkningsgraden på de lokale ynglefugle (såsom dværgterne, splitterne, fjordterne og havterne) vurderes til middel, fordi ynglefuglene er bundet til at fouragere i nærheden af ynglekolonierne, dog ligger ansøgningsområdet minimum 6 km fra land og kun en mindre del af ansøgningsområdets areal påvirkes pr. år (12-24%).

For lokale ynglende mågearter som hættemåge, stormmåge, sildemåge, sølvmåge vil der ifølge miljøkonsekvensvurderingen være tale om en ubetydelig påvirkning.

Påvirkningsgraden vurderes derfor som middel, lokal, reversibel og af midlertidig-lang varighed. På den baggrund vurderes påvirkningen fra fjernede mulige fødeemner for alle arter samlet set at være en *mindre - moderat negativ* påvirkning i ansøgningsområdet, og ingen i påvirkningszonen og i Nordsøen udenfor.

Afgravning af råstofressourcen i ansøgningsområdet medfører ikke substratændringer, men en øget dybde, som kan gøre det vanskeligere for fugle at dykke ned til deres føde. Som følge af indvindingen vil der ske en gennemsnitlig dybdeforøgelse på ca. 0,8 m over 14 år, og lokalt kan dybden potentielt øges med maksimalt 2-3 m. Denne dybdeændring vurderes dog ikke at være kritisk for fiskepisende fugle i området, da den kun vil påvirke et meget lille areal inden for ansøgningsområdet. Dybdeændringen vurderes heller ikke at påvirke eventuelle rastende havdykænder, hvis forekomst i og nær ansøgningsområdet vurderes at være begrænset, sandsynligvis pga. et ringe fødeudbud.

Da de berørte områder ikke rummer væsentlige forekomster af egnede fødeemner for rastende havdykænder, og da dybdeændringen er lille, vurderes denne påvirkning ligeledes at være negativ, men *ubetydelig* i ansøgningsområdet, samt ingen i påvirkningszonen og i Nordsøen udenom.

Sedimentspredning kan ifølge miljøkonsekvensvurderingen betyde nedsat sigtbarhed, og deraf en lokal påvirkning af fourageringsbetingelserne for de fugle, der er afhængig af en vis klarhed i vandet. Det vurderes samlet for alle fuglearter, der forventes at fouragere i ansøgningsområdet, at en midlertidig og lokal påvirkning fra sedimentspredningen vil være uden betydning for fuglene, og at påvirkningen er *mindre negativ* i ansøgningsområdet og påvirkningszonen samt ingen påvirkning i Nordsøen udenfor.

Støj og visuelle forstyrrelser fra indvindingsaktiviteten kan medføre et funktionelt tab af levested for rastende vandfugle, idet fuglene forlader området i den periode, hvor arbejdet foregår. Rastende fugle, herunder havdykænder og lommer udviser flugtaadfærd i forbindelse med skibstrafik, men miljøvurderingen formoder, at indvindingsskibe sejler langsommere og dermed forstyrrer mindre end anden skibstrafik. Miljøkonsekvensvurderingen vurderer, at forstyrrelserne fra råstofindvinding i ansøgningsområde 562-AD Ferring vil have størst påvirkning på fugle i perioden november til april. På dette tidspunkt angiver miljøkonsekvensvurderingen, at der er lavsæson for råstofindvinding, da vejret gør arbejdet vanskelig. Af denne årsag, og da området ikke vurderes at udgøre et

vigtigt rasteområde for havdykænder, vurderes påvirkningsgraden af bortskræmning af havdykænder i området til lav-middel, lokal, kortvarig og midlertidig og reversibel, og samlet set ubetydelig til mindre negativ inden for ansøgningsområdet, og ubetydelig i påvirkningszonen og i Nordsøen udenfor.

Havpattedyr

Det fremgår af miljøkonsekvensvurderingen, at marsvin, gråsæler og spættet sæl er hjemmehørende arter, mens der regelmæssigt forekommer hvidnæser og vågehvaler i den danske del af Nordsøen. Alle hvalarter er bilag IV arter, mens sælerne står på bilag II og V i EU's habitatdirektiv. Derudover er både hvaler og sæler dækket under havstrategidirektivet. Miljøkonsekvensvurderingen fokuserer på de ovenfor nævnte arter.

Miljøkonsekvensvurderingen beretter, at der ikke er påvist særlige yngleområder i nærheden af ansøgningsområdet, men det vurderes, at kan forekomme i hele området døgnet rundt og kan potentielt søge føde i ansøgningsområdet.

Miljøkonsekvensvurderingen angiver, at også hvidnæser og vågehvaler kan forekomme i Nordsøen og observeres fra marts-september.

Der findes ingen fældnings- eller ynglelokaliteter for hverken spættet sæl eller gråsæl i nærheden af ansøgningsområdet, men begge arter formodes ifølge miljøkonsekvensvurderingen at kunne forekomme sporadisk i og omkring ansøgningsområdet.

Miljøpåvirkningerne fra indvindingsaktiviteterne kan påvirke tilgængeligheden af føde, da der fjernes fødeorganismer fra havbunden og antallet af fisk kan reduceres omkring indvindingslokaliteten i perioden, hvor råstofindvindingen foregår. Det vurderes i rapporten, at det påvirkede område vil være meget lille i forhold til udbredelsen af lignende havbund/fødesøgningsområder, som er tilgængelige for marsvin, hvidnæse, vågehvaler og sæler i området. Rapporten bemærker desuden, at påvirkningen på bundfauna vil være midlertidigt, og at havpattedyr vil kunne søge føde andetsteds i perioden hvor råstofindvindingen foregår. På denne baggrund vurderes det samlet set, at forstyrrelse af havbunden vil påvirke havpattedyr mindre negativt i ansøgningsområdet, samt at der ikke vil være en påvirkning i påvirkningszonen og i Nordsøen udenfor.

Råstofindvindingens sedimentspredning vil ifølge miljøkonsekvensvurderingen forøge koncentrationen af suspenderet sediment i vandsøjlen i ansøgningsområdet og kun i mindre grad i påvirkningszonen. Da havpattedyr ofte forekommer i habitater med høj turbiditet, og sedimentspredningen fra råstofindvindingen generelt er af lokal udbredelse, vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen ikke sandsynligt, at øget turbiditet vil have en væsentlig påvirkning på havpattedyr. Øgede sedimentkoncentrationer vurderes ikke at være en direkte forstyrrelse på marsvin eller hvidnæse, der kan søge føde ved ekkolokalisering, men indirekte kan havpattedyr påvirkes, hvis sedimentkoncentrationerne reducerer fødetilgængeligheden for arterne. Øgede sedimentkoncentrationer formodes heller ikke at påvirke vågehvaler betydeligt, da disse bardehvaler bruger deres barder til fødefangst.

Sæler vurderes ikke at blive påvirket af sedimentspild. De områder der påvirkes af uklart vand som følge af sedimentspildt fra indvindingsaktiviteten, er af begrænset arealmæssig udstrækning og påvirkningsgraden anses som ubetydelig og kortvarig. Set i relation til både spættet sæl og gråsæls beskedne forekomst i området omkring ansøgningsområdet, samt arternes evne til at opsøge andre gunstige fourageringsområder over store afstande, vurderer miljøkonsekvensvurderingen at indvindingen vil være uden betydning for sælernes fødesøgningssucces.

Samlet set vurderes sedimentspredning som en ubetydelig negativ påvirkning på de vurderede havpattedyr i ansøgningsområdet og i påvirkningszonen.

Støj kan derimod være en større forstyrrelsesfaktor for marine havpattedyr, da indvindingsfartøjet alene ved sin tilstedeværelse kan virke forstyrrende. I nærværende tilfælde vil den primære kilde til undervandsstøj være motorstøj samt pumpeaktiviteten i sugerøret ved havbunden.

Sæler har en bedre hørelse end marsvin ved lavere frekvenser. På trods af at sæler kan detektere støjen på længere afstand end marsvin, skriver miljøkonsekvensvurderingen, at man formentligt, grundet større følsomhed over for støj hos marsvin, vil se adfærdsændringer hos marsvin tidligere end hos sæler. Det vurderes imidlertid, at marsvin er i stand til at tilvænne sig lyden fra skibstrafik.

I nærværende miljøkonsekvensvurdering er inkluderet en støjmodellering for råstofindvinding i Nordsøen. Med udgangspunkt i denne modellering, vurderes det usandsynligt, at marsvin, hvidnæse, vågehval eller sæler udsættes for risiko for permanente høreskader. I forhold til adfærdsmæssige påvirkninger, kan marsvin blive påvirket ca. 2,8 km fra indvindingsfartøjet og sæler op til 3,9 km fra indvindingsfartøjet. Grundet manglende viden, er hvidnæse og vågehvaler ikke inkluderet i forhold til tålegrænse for adfærdsmæssige forstyrrelser. Således kan havpattedyr, som befinder sig inden for ansøgningsområdet, påvirkningszonen og potentielt i en lille del af havområdet omkring blive forstyrret og fortrængt i perioden, hvor aktiv indvinding foregår. Hvis der indvindes med flere skibe samtidig, kan dyrene samlet set blive fortrængt fra et større område. Ved ansøgte indvinding vil der være 12,1 og 70 km fra nærmeste Natura 2000-områder med marsvin på udpegningsgrundlaget.

I miljøkonsekvensvurderingen vurderes det, at havpattedyrene til en vis grad er tilpasset til skibstrafikken i området, og at de har mulighed for at fortrække til andre lignende fødesøgningsområder langs Vestkysten og Nordsøen mens indvindingen i ansøgningsområdet pågår. Desuden vurderes fødeværdien for havpattedyr at være lav – middel i ansøgningsområdet.

Samlet set vurderes indvindingsstøjen som mindre negativ i ansøgningsområdet og påvirkningszonen og ubetydelig i havområdet udenfor.

Miljømål og indsatsprogrammer

Vandområdeplaner og vandkvalitet

Ansøgningsområde 562-AD Ferring er beliggende udenfor 1 sømilegrænsen, men inden for 12 sømilegrænsen, og indvindingsaktiviteten er derfor udelukkende vurderet i forhold til potentiel påvirkning på kemisk tilstand.

Der blev ikke foretaget prøver til analyser af miljøfarlige forurenende stoffer (MFS) i forbindelse med nærværende ansøgning. I miljøkonsekvensvurderingen er der foretaget en faglig vurdering baseret på den tilgængelige viden fra nærområdet.

Den kemiske tilstand for vandområdet 218 Vesterhavet, er vurderet "ikke god" ifølge vandområdeplanerne 2021-2027. Denne klassificering er baseret på overskridelse af de kvalitetskriterier for forurenende stoffer, der er fastsat i bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål³ (BEK nr. 1625 af 19. december 2017). Summen af brandhæmmere (BDE) og kviksølv i biota, samt nonylphenoler i sediment overskrider tærskelværdierne for disse stoffer i forhold til de fastsatte miljøkvalitetskrav på det tidspunkt, hvor miljøkonsekvensvurderingen er lavet til Miljøstyrelsen.

Der måles for en række miljøfarlige stoffer i NOVANA programmet, heraf argumenteres der i miljøvurderingen for, at man kun kan inkludere de 11 stoffer, hvor der er fastsat nationale miljøkvalitetskrav for sedimentmatricen (jf. BEK nr. 1625 af 19. december 2017: bilag 2, tabel 4). Disse stoffer er dermed de eneste miljøfarlige stoffer, som ifølge konsulenterne kan vurderes i miljøkonsekvensvurderingen. Miljøkonsekvensvurderingen bruger de målinger, der er tilgængelige på de fire målestationer, der ligger nærmest ansøgningsområdet.

Koncentrationen af antracen lå lige på tærskelværdien (0,005 mg/kg TS) på én målestation, summen af methylnaphtalener overskred tærskelværdien på de fire NOVANA-målestationer i nærheden af vandområdet (218 Vesterhavet), hvoraf koncentrationen på den nærmeste målestation var 0,008 mg/kg TS. Fordi koncentrationen beregnes på baggrund af det organiske indhold i sedimentet, som er meget lavt ved Vestkysten (0, 2 % TOC), bliver tærskelværdien tilsvarende lav. Nonylphenol (0,001 mg/kg TS) overskred tærskelværdien på én målestation indenfor 12 sømilegrænsen tæt på 1 sømilegrænsen.

Indvindingsaktiviteterne vil ifølge miljøkonsekvensvurderingen ikke medføre en mertilførsel af nogen af de prioriterede miljøfarlige forurenende stoffer. Vurderingen begrundes i miljøkonsekvensvurderingen med, at de dynamiske forhold der naturligt er langs den jyske vestkyst betyder, at der er en hyppig resuspension og omlejring, og deraf opblanding og iltning af overfladesedimentet, som råstofindvindingen foregår i. Disse naturlige processer medfører, at eventuelle MFS bundet til det organiske stof i det øvre sedimentlag ikke vil være bundet i sedimentet længe, men konstant vil resuspenderes i vandsøjlen, hvorfor det ifølge miljøkonsekvensvurderingen indgår i baggrundskoncentrationen.

³ Bekendtgørelse nr. 1625 af 19. december 2017 om fastlæggelse af miljømål for vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvand

Når der udelukkende indvindes sand fra det øvre sandlag, som i forvejen jævnlige mobiliseres i vandsøjlen, argumenteres der i miljøkonsekvensvurderingen for, at indvindingen udelukkende medfører en omfordeling af den eksisterende belastning og de eksisterende mængder miljøfarlige stoffer i vandområdet. Påvirkningsgraden fra indvindingen i forhold til tilførsel af MFS til vandområderne omkring ansøgningsområdet er således ingen, idet der ingen mertilførsel/ekstratilførsel vil være til vandsøjlen eller sedimentet som følge af indvindingsaktiviteterne.

Den kemiske tilstand vurderes i miljøkonsekvensvurderingen derfor ikke at blive påvirket som følge af indvinding i ansøgningsområde 562-AD Ferring, idet indvindingsaktiviteterne ikke vil medføre en merbelastning (ekstratilførsel) i forhold til MFS til de omkringliggende vandområder. I miljøkonsekvensvurderingen vurderes indvindingsaktiviteterne således ikke at medføre en tilstandsforringelse af eller være til hinder for målopfyldelse i de berørte vandområder 223, 218 og 133

Havstrategi

Ansøgningsområdet 562-AD Ferring er beliggende ca. 10 km sydøst fra havstrategiområde B, mens øvrige havstrategiområder ligger mere end 80 km fra ansøgningsområdet. Grundet afstanden vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at sedimentspild eller støj fra indvindingsaktiviteterne ikke vil påvirke havstrategiområder hverken direkte eller indirekte.

I henhold til Danmarks Havstrategi forholder miljøkonsekvensvurderingen sig i øvrigt til alle 11 deskriptorer:

D1 Biodiversitet: målt som antal arter og artssammensætningen, vil ansøgningsområdet ifølge miljøkonsekvensvurderingen blive påvirket midlertidigt i forbindelse med indvinding på grund af fjernelse af arter ved indvindingen.

Fordi forstyrrelsen af bundflora og –fauna i ansøgningsområdet er reversibel med en genetableringstid for bunddyrssamfundet på op til 5 år, og fordi bundsamfundet i påvirkningszonen og i Nordsøen uden for området ikke vil blive påvirket, vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at indvinding i 562-AD Ferring ikke vil være en hindring for at opnå og fastholde god miljøtilstand i Nordsøen generelt.

Endvidere vurderes det ikke, at indvindingen vil medføre væsentlig fortrængning eller direkte dødelighed af fugle og havpattedyr, og dermed vurderes det ikke, at indvinding i 562-AD Ferring vil kunne påvirke bestandstørrelser af arter af fugle og havpattedyr. Det vurderes, at ansøgningsområdet ikke er et vigtigt habitat for fugle eller havpattedyr, og at arealpåvirkningen i forbindelse med indvindingen kun vil have moderat til ubetydelige påvirkninger inden for ansøgningsområdet, og ubetydelige påvirkninger udenfor.

D2 Ikke hjemmehørende arter: vurderes i miljøkonsekvensvurderingen ikke at være relevant for råstofindvindingen, da de benyttede indvindingsfartøjer

opererer i danske farvande. Skulle det være nødvendigt at mobilisere fartøjer fra andre farvande, vil man følge procedurer for behandling af ballastvand.

D3 Erhvervsmæssigt udnyttede fiskebestande: Indvindingsaktiviteter kan forstyrre fisk ved at indskrænke mulige gyde- og opvækstområder samt føre til en reduktion af habitat- og fødegrundlag. Det påvirkede område i ansøgningsområdet udgør en ubetydelig del af det samlede fourageringsområde, samt gyde- og opvækstområde for fisk i Nordsøen og Skagerrak, herunder for de kommercielle arter (12-24% af ansøgningsområdet påvirkes pr. år i den 1-årige vurderingsperiode). Substrattype og dybder er desuden almindelige i Nordsøen og langs Vestkysten uden for ansøgningsområdet.

Indvindingens påvirkning på fiskebestandene samt gydeområde- og opvækstområder i ansøgningsområdet er vurderet som moderat til *ubetydelig* i ansøgningsområdet, ubetydelig i påvirkningszonen og ingen i havområdet udenfor i afsnit 9.3.4. Ansøgte indvinding vurderes derfor ikke til, hverken alene eller kumulativt med andre projekter og aktiviteter i området, at give anledning til væsentlige påvirkninger på havbunden, gyde- og opvækstområder, fødegrundlaget og bestandene af kommercielle fiskearter i Nordsøen og Skagerrak generelt. På det grundlag vurderes det derfor i miljøkonsekvensvurderingen, at projektet ikke vil kunne påvirke havstrategiens miljømål eller forhindre opnåelsen af god miljøtilstand for denne deskriptor i Nordsøen og Skagerrak.

D4 Havets fødenet:

Der er ifølge miljøkonsekvensvurderingen, ingen relevante miljømål for denne deskriptor. Der anvendes derfor relevante indikatorer fra D1. Det er beskrevet under D1, at indvindingen ikke medfører væsentlig påvirkning på havbund, bundflora og -fauna, fisk, fugle, havpattedyr eller planktonbiomassen uden for ansøgningsområdet. På det grundlag vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at projektet ikke vil kunne påvirke havstrategiens miljømål eller forhindre opnåelsen af god miljøtilstand for denne deskriptor i Nordsøen og Skagerrak generelt.

D5: Eutrofiering: Sandet der indvindes i er rent, fint sand med lavt organisk indhold (< 1 %). Det er derfor vurderet, at indvinding i ansøgningsområdet ikke vil medføre frigivelse af næringsstoffer over den naturlige baggrundskoncentration i området, og dermed ikke vil medføre øget næringsstoffbelastning hverken i ansøgningsområdet, uden for ansøgningsområdet eller i Nordsøen generelt. På det grundlag vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at projektet ikke vil påvirke havstrategiens miljømål eller hindre opnåelsen af god miljøtilstand for denne deskriptor.

D6: Havbundens integritet: Det er vurderet, at råstofindvindingen ikke vil medføre en ændring i substrattypeforholdene i ansøgningsområdet, i det kun 34 % af ressourcen udnyttes og der efterlades et restlag af sand. Dybdepåvirkningen er vurderet som mindre, lokal og bunden påvirkes ikke i påvirkningszonen eller i Nordsøen. En mindre ændring i dybde, diversiteten og biomassen af dyr og planter lokalt i ansøgningsområdet vil ikke være til hindring for at opnå god miljøtilstand for deskriptor D6 i Nordsøen og Skagerrak.

D7 Hydrografiske ændringer: Menneskeskabte aktiviteter, som især er forbundet med fysisk tab af havbunden og som forårsager permanente, hydrografiske ændringer, må kun have lokale virkninger på havbunden og i vandsøjlen og skal udformes under hensyn til miljøet for at forebygge skadelige virkninger på havbunden og i vandsøjlen

Indvindingen påvirker udelukkende dybden i lokale dele af ansøgningsområdet, hvor der indvindes. Indvindingen vil gennemsnitligt medføre en dybdeændring på ca. 0,8 m over 14 år og maksimalt op til ca. 2-3 meter lokalt i ansøgningsområdet (se afsnit 9.1.3). En så lille dybdeændring påvirker ikke de hydrografiske parametre hverken i ansøgningsområdet eller udenfor (Nordsøen). På det grundlag vurderes det derfor i miljøkonsekvensvurderingen, at projektet ikke vil kunne påvirke havstrategiens miljømål eller forhindre opnåelsen af god miljøtilstand for denne deskriptor

D8 Forurenende stoffer: Miljøfarlige stoffer er kemiske forbindelser, som kan forårsage negative effekter på dyre- og planteliv og forårsage direkte negative biologiske effekter på marine organismer. Stofferne kan akkumuleres i fødekæden og ende med at forårsage en særlig stor risiko øverst i fødekæden. Miljømålene for deskriptoren er koblet til vandrammedirektivets vandområdeplaner og de tilhørende fastsatte miljøkvalitetskrav for koncentrationer af stoffer i vand, sediment og biota (Bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål for vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvand, BEK nr. 1625 af 19/12/2017)

Miljøkvalitetskrav for MFS kan potentielt påvirkes fra projektet ved frigivelse af miljøfarlige stoffer fra sedimentspild under råstofindvindingen. Sedimentet i ansøgningsområdet er vurderet til at have lavt organisk indhold, og dermed også med lave koncentrationer af miljøfarlige stoffer, som primært er organisk bundet. Ligeledes er der ingen kilder til miljøfarlige stoffer i området. Derfor er den potentielle frigivelse yderst begrænset, og det vurderes i miljøkonsekvensvurderingen, at indvindingen ikke vil forringe tilstanden for kvalitetselementet miljøfarlige stoffer i de omgivende vandområder eller hindre opnåelse af god økologisk tilstand for vandområderne. På det grundlag vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at projektet ikke vil kunne påvirke havstrategiens miljømål eller hindre opnåelse af god miljøtilstand for denne deskriptor.

D9 Forurenende stoffer i fisk og skaldyr til konsum: D9 er tæt knyttet til D8, men er specifikt relateret til koncentrationer af miljøfarlige stoffer i fisk og skaldyr til konsum. Da der ikke vurderes at være nogen væsentlig påvirkning fra projektet på D8, vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at der ikke vil være nogen påvirkning på denne deskriptor.

D10 Marint affald: Denne deskriptor vurderes i miljøkonsekvensvurderingen ikke at være relevant for dette projekt, da indvindingen ikke medfører tilførsel af affald til det marine miljø.

D11 Støj: Der produceres ikke impulsstøj ved råstofindvinding, så den primære kilde til undervandsstøj er motorstøj, samt støj fra pumpeaktiviteten og i sugerøret. Indvindingsstøjen påvirkning vurderes som mindre og vurderes ikke at

være til hindring for at opnå eller bibeholde en god miljøtilstand. Miljøkonsekvensvurderingen bemærker, at der mangler tilgængelige data om lavfrekvent støj, men det formodes ikke, at den begrænsede indvinding i ansøgningsområdet i få dage til få måneder om året vil medføre væsentlig merbelastning i forhold til lavfrekvent støj for havets dyr, hverken alene eller kumulativt i forhold til den eksisterende skibstrafik i området.

I miljøkonsekvensvurderingen vurderes det, at råstofindvindingen i området, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning uden for ansøgningsområderne, på nogen af de 11 deskriptorer. Derfor vurderes det samlet set, at påvirkningerne fra indvindingen er så begrænsede og så lokale, at de ikke alene eller kumulativt med andre projekter og påvirkninger i havområdet vil bidrage til væsentlige negative kumulative effekter.

Marinarkæologiske interesser

Der er registreret to vrage inden for ansøgningsområdet i Slots- og kulturstyrelsens database "Fund og Fortidsminder", som dog ikke er genfundet under de geologiske undersøgelser. Der blev under efterforskningen fundet et vrage centralt i ansøgningsområde 562-AD Ferring, som ikke er registreret i ovennævnte database.

De registrerede fund i og i nærheden af ansøgningsområdet vurderes i miljøkonsekvensvurderingen, ikke at udgøre kulturhistoriske elementer, da de vurderes at være fra nyere tid.

I miljøkonsekvensvurderingen beskrives det, at man ved fund eller spor af fortidsminder eller vrage i forbindelse med indvindingsarbejdet, vil kontakte Strandingsmuseet St. George i henhold til museumslovens §29 h.

I miljøkonsekvensvurderingen vurderes det ydermere, at der kun vil være en begrænset risiko for at finde potentielle stenalderbopladser, da der hovedsageligt indvindes fra den overliggende holocæne enhed, og der kun i begrænset omfang indvindes i formodede sandede smeltevandsaflejringerne, som har en begrænset udbredelse i ansøgningsområdet.

I miljøkonsekvensvurderingen bemærkes det, at hvis man under indvindingen fysisk støder ind i fortidsminder fra stenalderen, er påvirkningsgraden høj og skaden delvis irreversibel.

Det vurderes dog samlet set, at påvirkningen på marinarkæologiske interesser er ubetydelig i det meste af ansøgningsområdet, men moderat i de områder, hvor der er smeltevandsaflejringer. Man er opmærksom på, at det i sidste ende er Strandingsmuseet St. George og Slots- og kulturstyrelsen, der fastlægger omfanget af de marinarkæologiske interesser i ansøgningsområdet.

Rekreative interesser

I miljøkonsekvensvurderingen vurderes indvindingen at have en ubetydelig negativ påvirkning på rekreative interesser i området. Dette begrundes i miljøkonsekvensvurderingen med, at indvindingen foregår langt fra den jyske vestkyst nær trafikruter for fragtskibe og fiskefartøjer, og derfor beskriver

miljøkonsekvensvurderingen muligheden for rekreative interesser nær ansøgningsområdet som værende sparsom.

Da indvindingen foregår på åbent hav og mere end 6 km fra kysten, vurderes de potentielle aktiviteter at være begrænset til rekreativt fiskeri og lystbådssejlad. Det bemærkes, at lystfiskere, lystsejlere og andre, der befinder sig i ansøgningsområdet, kan føle sig generet af indvindingsaktiviteten. Men det vurderes i miljøkonsekvensvurderingen, at der vil være gode muligheder for at undgå indvindingsfartøjerne ved de generelle søvejsregler, samt at der i forvejen foregår råstofindvinding i området, hvilket betyder at fritidssejlere og -fiskeri formodes allerede at være opmærksomme på indvindingsaktiviteten i området.

Sejladsforhold

Ansøgningsområdet ligger i et område med af moderat trafikintensitet. Den vestlige del af ansøgningsområdet ligger inden for de store regionale og internationale skibskorridorer. Inden for ansøgningsområdet udgøres skibstrafikken dog hovedsageligt af indvindingsfartøjer.

Da indvindingsmængden øges i nærværende ansøgning, vil indvindingsaktiviteterne forårsage en uændret til øget skibstrafik inden for ansøgningsområdet. Ved indvinding af 4 mio. m³ vil trafikken i området øges sammenlignet med den eksisterende tæthed i skibstrafikken. Påvirkningen fra en høj tæthed (mere end 100 skibe pr. år) vil kun finde sted i perioder, når der indvindes i området. Påvirkningen er midlertidig og af kort varighed.

Det bemærkes, at entreprenøren, der indvinder for kystdirektoratet, sender besked til søfartsstyrelsen om indvindingsperiode, ansøgningsområde og indvindingsfartøjer til "Efterretninger for søfarende", således at andre skibe kan orientere sig om indvindingen. Desuden er indvindingsaktiviteter i nærområderne i Nordsøen et kendt fænomen og allerede en integreret del af skibstrafikkens opmærksomhedskrævende forhold.

Overordnet set vurderes den samlede betydning af indvindingsaktiviteterne for skibstrafikken som værende af mindre betydning.

Ammunition

Der er ikke observeret ammunition i ansøgningsområdet ved de geofysiske undersøgelser, ligesom der ikke er fundet miner eller ammunition i forbindelse med indvinding i det eksisterende bygherreområde 562-AD Ferring, der har været anvendt siden 2001, og risikoen for at der findes ammunition i ansøgningsområdet vurderes således meget lav.

Såfremt der under indvindingen stødes på ikke-eksploderet ammunition (UXO) vil man kontakte Forsvarets operationscenter og retningslinjerne vil blive fulgt.

Øvrige erhvervsinteresser

I miljøkonsekvensvurderingen er listet en række erhvervsinteresser i ansøgningsområdets umiddelbare omgivelser i form af anden råstofindvinding, klapping, erhvervsfiskeri, kommerciel skibstrafik og havneaktiviteter og herudover planlagte offshore vindmølleparker.

Det nærmeste indvindingsområde, der ikke er Kystdirektoratets egne indvindingsområder, er fællesområde 562-KD Jyske Rev E, der ligger 1,9 km nordvest for nærværende ansøgningsområde 562-AD Ferring. Den nærmeste klapplads ligger ca. 12 km fra 562-AD Ferring, og der er ca. 21 km til Thyborøn Havn.

Øst for ansøgningsområdet 562-AD Ferring ligger udviklingsområdet for den planlagte havmøllepark Vesterhav Nord. Området ligger 340 m fra indvindingsområdets afgrænsning og overlapper således med påvirkningszonen. Herudover ligger der yderligere to planlagte havvindmølleparker indenfor 10 km og 35 km afstand.

Indvindingen vurderes ikke at være til hinder for konstruktion og drift af de planlagte havvindmølleparker i området. Skibstrafik til og fra indvindingsområdet kan foregå samtidig med konstruktion af havmølleparken ved efterlevelse af normale søfartsregler og påvirkningsgraden vurderes som ubetydelig.

Kumulative effekter

Kumulative effekter er inddraget for at give en helhedsvurdering set i forhold til områdets miljømæssige bæreevne. Råstofindvinding, klapning, konstruktion og drift af nærliggende havvindmølleparker, samt sandfodring på 0-8 m dybde på kysten, kan potentielt forekomme samtidig og medføre kumulative effekter i forhold til påvirket havbundsareal.

Det vurderes i miljøkonsekvensvurderingen, at hvert af de nævnte projekter påvirker en ubetydelig del af havbundens areal langs vestkysten og for Nordsøen generelt. Derfor vurderes det, at projekterne samlet set ikke vil medføre en væsentlig kumulativ påvirkning på havbunden og de tilknyttede samfund i Nordsøen. Dette begrundes med, at det generelt er samme bundfaunasamfund, der spredes langs Vestkysten og at bundfaunaen har stort genetableringspotentiale fra de omkringliggende uberørte bundfaunapopulationer og via larvespredning i Nordsøen og med strømmen langs Vestkysten.

Sedimentspild kan potentielt forekomme samtidig i forbindelse med ovennævnte projekter. Sedimentspredningen påvirker fortrinsvist inden for den 500 m brede påvirkningszone og er i miljøkonsekvensvurderingen vurderet til at have en ubetydelig påvirkning på samtlige vurderede parametre herunder de biologiske parametre. Sedimentspredning fra indvindingsområderne vurderes i miljøkonsekvensvurderingen samlet set at påvirke et ubetydeligt område langs Vestkysten og Nordsøen generelt.

Der kan potentielt være få dage med overlap mellem sedimentspredning fra råstofindvinding og nedspuling af kabler i forbindelse med anlæg af havmølleparken Vesterhav Nord. Miljøkonsekvensvurderingen vurderer dog, at sandsynligheden for at disse aktiviteter sker samtidig er lav, og pointerer, at den samlede sedimentkoncentration og sedimentering i så fald stadig vil være inden for den naturlige variation på den meget dynamiske vestkyst.

Fordi ansøgningsområdet, samt øvrige områder med erhvervsaktiviteter, samlet udgør et begrænset areal af fiskearters fourageringsområder, samt gyde- og opvækstområder i Nordsøen, vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at den

kumulative indskrænkning af mulige gydeområder, samt reduktion i habitat og fødegrundlag, ikke vil medføre væsentlige påvirkninger på havbunden, gyde- og opvækstområder og fødegrundlag for fiskearter langs vestkysten og i Nordsøen generelt.

Det vurderes i miljøkonsekvensvurderingen, at kumulative effekter fra indvindingsprojekter og lignende potentielt kan påvirke fugle i området, men det vurderes, at den ansøgte indvindings mindre-moderate, kortvarige-midlertidige og lokale forstyrrelser og påvirkninger, hverken alene eller i kumulation med andre projekter vil give anledning til væsentlige negative påvirkninger på fuglebestandene langs Vestkysten og i Nordsøen udenfor.

Natura 2000-væsentlighedsvurdering

Nærværende væsentlighedsvurdering er foretaget på baggrund af det opdaterede udpegningsgrundlag fra 2019 og den nyeste basisanalyse (2022-2027). Da man lavede væsentlighedsvurderingen i miljøkonsekvensvurderingen til ansøgningsområdet 562-AD Ferring, var høringen endnu ikke formelt afsluttet, og derfor valgte man at behandle både de udpegningsarter og -naturtyper, som man forventede blev tilføjet og dem, man forventede blev fjernet.

Da ansøgningsområdet 562-AD Ferring ligger 6 km fra kysten behandler væsentlighedsvurderingen de helt eller delvist marine arter og udpegningsgrundlag, som kan forekomme i ansøgningsområdet eller på anden vis påvirkes af indvindingen i ansøgningsområdet.

De nærmeste Natura 2000-områder er N220 Sandbanker ud for Thorsminde (se tabel 1) og N65 Nissum Fjord (se tabel 1). Det nærmeste fuglebeskyttelsesområde (F38) er en del af N65. Tabel 1 lister i øvrigt de øvrige Natura 2000-område inden for en afstand af 70 km, samt de inkluderede habitat- og fuglebeskyttelsesområder.

De vigtigste naturtyper i forhold til potentielle påvirkninger fra råstofindvinding i ansøgningsområde vurderes i væsentlighedsvurderingen at være rev, sandbanker og bugt. Sandbanke og rev er på udpegningsgrundlaget i N220, som inkluderer habitatområde H254.

På udpegningsgrundlaget i N65 er Flodlampret, Havlampret, Stavsild, Laks og Odder, samt 25 arter af fugle, som er listet i miljøkonsekvensvurderingen. Heraf har man i rapporten vurderet på de fugle, der vurderes potentielt at forekomme i ansøgningsområdet og dermed er væsentlige for vurderingen for fuglebeskyttelsesområderne.

Tabel 1 De nærmeste Nature 2000-områder

Natura 2000-område	Inkluderede habitatområder, fuglebeskyttelsesområder og ramsarområder	Afstand, km
N220 Sandbanker ud for Thorsminde	H254	4,1
N65 Nisum Fjord	H58/F38/R4	6,5
N247 Thyborøn Stenvolde	H256	10,4
N219 Sandbanker ud for Thyborøn	H253	12,1
Agger Tange, Nisum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø	N28/F23, F27, F28, F30/R5	11,8
N69 Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen	H62/F43	45
N250 Gule Rev	H59	70
N1 Skagens Gren og Skagerak	H1/F126	74

De potentielle påvirkninger fra indvindingsaktiviteten knytter sig til forstyrrelser fra støj og sejlads, samt en mulig midlertidig forøgelse af suspenderet materiale i vandsøjlen, samt eventuel sedimentoverlejring af bundvegetation og -fauna.

Det vurderes, at de udpegede naturtyper ligger uden for en afstand af ca. 1 km afstand til ansøgningsområdet, og derfor ikke vil blive påvirket af sedimentspildet fra indvindingen, idet det typisk forekommer indenfor 500 m af ansøgningsområdet. Der vurderes derfor ingen væsentlige påvirkninger fra sedimentspildet på naturtyperne i de nærliggende habitatområder.

Det vurderes i væsentlighedsvurderingen, at indvinding i 562-AD Ferring ikke vil have en væsentlig negativ påvirkning på fiskearterne laks, stavsild, flod- og havlampret. Det kan ikke udelukkes, at fiskearterne fra de nærliggende habitatområder i perioder forekommer i ansøgningsområdet, men det vurderes i væsentlighedsvurderingen, at arterne er mobile og vil kunne søge føde i lignende, alternative områder langs den nordjyske vestkyst, såfremt indvindingsaktiviteterne forstyrrer arterne, eller hvis opslæmmet materiale påvirker deres fødesøgning.

Sæler er på udpegningsgrundlaget ca. 11, 8 km fra ansøgningsområdet, men det er tidligere vurderet i afsnittet om havpattedyr, at indvindingen vil have en ubetydelig til mindre påvirkning på sæler i selve ansøgningsområdet og en ubetydelig påvirkning i området udenfor.

Fuglebeskyttelsesområderne.

Alle fuglebeskyttelsesområder inden for en afstand af 74 km er behandlet i miljøkonsekvensrapporten. Det nærmeste fuglebeskyttelsesområde er F38 Nisum Fjord 6,5 km fra ansøgningsområdet (tabel 1), hvor dværgterne, fjordterne, havterne og splitterne blandet andre er på udpegningsgrundlaget.

Ansøgningsområdet er i øvrigt beliggende ca. 70 km fra et større havområde af international betydning for hav- og kystfugle, IBA nr. 121 Skagerrak syd for Norske

Rende. Dette område overlapper med det nye fuglebeskyttelsesområde F126 Skagerrak. Området er udpeget på baggrund af en stor forekomst af storkjove og mallemuk, samt søkonge, sule, sølvmåge, lomvie og alk, hvoraf storkjove og mallemuk er de eneste to på det endelige udpegningsgrundlag.

Arterne der er på udpegningsgrundlaget i fuglebeskyttelsesområderne, samt en række arter der ikke er, har været behandlet i miljøkonsekvensvurderingens afsnit om fugle.

Ynglefugle

Ifølge væsentlighedsvurderingen, forventes det kun at være ynglende terner (se tidligere), der potentielt kan udnytte ansøgningsområdet, da fjord- og havterner kan søge føde op til 30 km fra kolonierne. Både havterne, fjordterne og dværghavterne fouragerer dog overvejende mere kystnært og på lavt vand, mens splitterterne fouragerer længere til havs og længere fra ynglekolonierne. Splitterterne fouragerer også overvejende på marine fiskearter som tobis, refereres det i væsentlighedsvurderingen. Arten vurderes derfor potentielt at kunne anvende ansøgningsområdet til fødesøgning. Forstyrrelsen fra indvindingsaktiviteten, og evt. øget sejlads til og fra ansøgningsområdet forventes maksimalt 2 år ud af vurderingsperioden, og vil kun påvirke en lille del af ternernes fourageringsområde langs Vestkysten. Forstyrrelsen vurderes i væsentlighedsvurderingen, at være uden væsentlig betydning for arternes bevaringsstatus i fuglebeskyttelsesområderne.

Trækfugle

I miljøkonsekvensvurderingen vurderes det at ansøgningsområdet kun udgør et mindre område af det samlede fødesøgningsområde for de trækfugle, der kan forekomme i området. Ansøgningsområdets afstand til kysten (6 km) og dybderne i området, samt det lave til gennemsnitlige fødeudbud for havdykænder, betyder ifølge miljøkonsekvensvurderingen, at området er af mindre betydning for denne artsgruppe.

Trækfuglene mallemuk og storkjove er mobile fiskespisende arter, som er på udpegningsgrundlaget i F126 ca. 74 km derfra, og er medtaget, fordi de kan søge føde over store afstande og potentielt også i ansøgningsområdet. I miljøkonsekvensvurderingen vurderes den direkte forstyrrelse af denne årsag at være lav og ubetydelig, da de har rig mulighed for at fouragere andre steder. Indvindingens påvirkning på fuglene på udpegningsgrundlaget i F126 vurderes ikke at være væsentlige, og vil være uden væsentlig betydning for arternes bevaringsstatus i fuglebeskyttelsesområderne.

Alk og lomvie er mere følsomme over for forstyrrelser, både de direkte påvirkninger fra indvindingsaktiviteterne og indirekte forstyrrelser af fødegrundlaget. Men det er tidligere vurderet, at indvindingsaktiviteterne herunder reduceret fødegrundlag, havbundsændringer, sedimentspild samt støj og forstyrrelser medfører ubetydelige til moderate påvirkninger i ansøgningsområdet, mens påvirkningen er ubetydelig til ingen i området uden for påvirkningszonen.

For alle yngle- og trækfugle bemærkes det i væsentlighedsvurderingen, at ansøgningsområdet kun udgør en lille del af arternes samlede fourageringsområde

langs Vestkysten og i Nordsøen. Fødesøgningsværdien i området er endvidere vurderet at være uden særlig betydning (lav til middel udbud af fisk og bundfauna). Derfor vurderes det i rapporten, at råstofindvinding i ansøgningsområdet ikke vil få en væsentlig negativ påvirkning på ynglefugle, fouragerende eller rastende marine trækfugle. Ligesom indvindingsaktiviteten ikke vurderes at påvirke fuglenes bevaringsstatus væsentligt.

Bilag IV

Behandlingen af bilag IV arter er begrænset til marsvin, hvidnæse og vågehval, da indvindingsaktiviteterne udelukkende indebærer påvirkninger i det marine miljø. Hverken hvidnæse eller vågehval er på udpegningsgrundlaget i nogle af Natura 2000-områderne.

Marsvin er på udpegningsgrundlaget på de to nærmeste Nature 2000 områder, N219 ca. 12 km fra ansøgningsområdet, og N250 ca. 70 km fra ansøgningsområdet. Marsvinene i dette område tilhører bestanden i Nordsøen/Skagerrak. Det er vurderet, at der er generel lav forekomst af marsvin i ansøgningsområdet.

I væsentlighedsvurderingen vurderes det, at indvindingen ikke vil påvirke de habitatområder, hvor marsvin er på udpegningsgrundlaget direkte grundet afstanden på mere end 12 km. Men marsvin kan opholde sig i eller passere ansøgningsområdet, og da marsvinet er en bilag IV art, vurderes arten i henhold til dette beskyttelseshensyn.

I miljøkonsekvensvurderingen vurderes de samlede påvirkninger fra indvindingsaktiviteterne som følge af støj, øget suspenderet sediment, og eventuelle påvirkninger af fødeudbud og –tilgængelighed, at være lave, af lokal udbredelse og midlertidige. Der er ingen risiko for hverken permanent eller midlertidigt høretab hos hvalerne. På den baggrund vurderes påvirkningerne ikke at være væsentlige for de samlede bestande af marsvin, hvidnæse og vågehval i Nordsøen. På den baggrund vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at den ansøgte indvindingsaktivitet ikke vil udgøre en væsentlig påvirkning af den samlede bestand eller områdets økologiske funktionalitet for marsvin, hvidnæse og vågehval.

Miljøkonsekvensvurderingens konklusioner

Miljøkonsekvensvurderingen konkluderer samlet, at der kan være væsentlige negative påvirkninger på bundflora og –fauna, samt en moderat negativ påvirkning på havbund og dybde, fisk og fiskeri, fugle og marinarkæologiske interesser i ansøgningsområdet. Påvirkningerne fra nævnte miljøparametre i påvirkningszonen og i Nordsøen udenfor er ubetydelige til ikke eksisterende. For de øvrige parametre vurderes indvindingen at have mindre-ingen påvirkning i ansøgningsområdet, påvirkningszonen eller i Nordsøen udenfor.

Den ansøgte indvindingsaktivitet i ansøgningsområde 562-AD Ferring vurderes ikke at medføre væsentlige negative påvirkninger på områdets natur- og miljøforhold på kort eller langt sigt uden for ansøgningsområdet.

Da indvindingsaktiviteten ikke vurderes at medføre væsentlige negative påvirkninger på områdets natur- og miljøforhold på kort eller langt sigt uden for ansøgningsområdet, vurderes det ikke i miljøkonsekvensvurderingen, at der er behov for at iværksætte afværgeforanstaltninger for indvindingstilladelsen.

3 Indkomne høringssvar

Ansøgningen og miljøkonsekvensvurderingen har været i høring i perioden 24. april 2023 – 24. maj 2023. Der blev modtaget følgende høringsvar:

Søfartsstyrelsen

Søfartsstyrelsen ser intet sejladssikkerhedsmæssigt til hinder for at tillade råstofindvinding i området.

Søfartsstyrelsen anmoder om at følgende indgår i en eventuel tilladelse.

- BEK nr. 1351 af 29/11/2013 om sejladssikkerhed ved entreprenørarbejder og andre aktiviteter mv. i danske farvande, skal følges.
- Vurderingsskema for vurdering af sejladssikkerheden ved arbejder til søs, kan anvendes i relevant omfang.
- Iht. §11 stk. 2 i BEK nr. 1466 af 29/06/2021 om farvandsafmærkning i dansk og grønlandsk afmærkningsområde m.v., må undervandsarbejder ikke foretages uden afmærkningsejers tilladelse nærmere end 50 meter plus 3 gange vanddybden ved flydende farvandsafmærkning. Dette kan være relevant ift. specialafmærkningen øst for området.

Slots- og kulturstyrelsen, samt Moesgaard Museum

Har indsendt høringssvar og afgørelse om marinarkæologisk forundersøgelse ved ansøgning om tilladelse til råstofindvinding i 562-AD Ferring, Nordsøen. Dele af afgørelsen refereres herunder:

Slots- og kulturstyrelsens afgørelse angående marinarkæologisk forundersøgelse

Slots- og Kulturstyrelsen vurderer, at der er tale om en begrundet formodning om tilstedeværelsen af beskyttede fortidsminder og har på den baggrund afgjort, at der skal stilles krav om, at den ansvarlige for anlægsarbejdet eller aktiviteten udfører en marinarkæologisk forundersøgelse for bygherres regning.

Bygherre bedes snarest muligt kontakte Marinarkæologi Vest ved Moesgaard Museum angående den marinarkæologiske forundersøgelse.

Museet udarbejder budget og en projektbeskrivelse for en marinarkæologisk forundersøgelse. Museets budget og projektbeskrivelse skal godkendes af Slots- og Kulturstyrelsen forud for projektet. Ligeledes skal museets regnskab godkendes før bygherre kan faktureres for udgiften.

Afgørelsen er truffet efter museumsloven §29 g stk. 4.

Slots- og kulturstyrelsens begrundelse er, at der ikke må foretages ændring i tilstanden af fortidsminder på havbunden, herunder også vrage og skibsladninger, jf. museumslovens § 29 g, stk. 1 og 2. Slots- og Kulturstyrelsen kan i forbindelse med et anlægsarbejde eller en aktivitet på havbunden stille krav om, at den

ansvarlige for anlægsarbejdet eller aktiviteten udfører en marinarkæologisk forundersøgelse, jf. museumslovens § 29 g, stk. 4.
En marinarkæologisk forundersøgelse har til hensigt at afklare om der findes beskyttede fortidsminder på arealet.

Slots- og kulturstyrelsen bemærker, at der er 2 registreringer tolket som værende vrag af ukendt forlis dato i området, samt side-scan optagelser af et uregistreret vrag.

Styrelsen vurderer det ikke muligt, at fastsætte en datering af det uregistrerede vrag ud fra ansøgningsmaterialet og det kan derfor være beskyttet jf. museumsloven § 29 g, stk. 2.

Styrelsen har vurderet, at der er grundlag for at stille vilkår om marinarkæologisk forundersøgelse i forbindelse med projektet på baggrund af museets indstilling.

Forsvarets ejendomsstyrelse

Ejendomsstyrelsen har modtaget høring vedrørende ansøgning om tilladelse til råstofindvinding, bygherreområde -"562-AD Ferring".

Ejendomsstyrelsen bemærker, at tidligere indsendte bemærkninger fra Ejendomsstyrelsen, dateret 22.4.2020, i forbindelse med Miljøstyrelsens anmeldelse af råstofeftersforskning i samme område er medtaget i den medsendte Miljøkonsekvensvurdering og væsentlighedsvurdering, afsnit 9.10 "Ammunition".

På baggrund heraf har Ejendomsstyrelsen ikke yderligere bemærkninger til ansøgningen om tilladelse til råstofindvinding.

4 Partshøringssvar

Angående indkomne høringssvar

Høringssvarene blev sendt i partshøring den 26. maj 2023, og Kystdirektoratet indsendte bemærkninger den 30. november 2023.

Vedr. høringssvar fra Søfartsstyrelsen så afspejler de kommentarer her de vilkår, som Kystdirektoratet anvender i dag og dermed er de relevante emner i forbindelse med sejladsikkerhed og farvandsafmærkning kendt stof, som allerede er indarbejdet i projekterne i samarbejde med entreprenøren.

Vedr. høringssvar fra Slots- og kulturstyrelsen, så er der taget hånd omkring disse marinarkæologiske forundersøgelser og her afventer vi den endelig tilbagemelding fra SLKS med angivelse af koordinater fra resultatet af undersøgelserne. Fremgangsmåden og omfanget af fredningszonen er godkendt af KDI.

Angående Miljøstyrelsens udkast til vilkår

Kystdirektoratet har haft udkastet til nærværende tilladelse i partshøring og har den 21. marts 2024 indsendt bemærkninger, som delvist er medtaget herunder.

Overordnet har Kystdirektoratet følgende bemærkning til afsnit 5.5 Overvågning af indvindingsaktiviteten samt vilkår 5 i forhold til statusundersøgelse i bilag 1.

Kystdirektoratet ønsker i forbindelse med den beskrevne statusundersøgelse et spænd på indvindingsmængden på 4 millioner m³. Pt. er spændet på 2 millioner m³, samt vilkår om at undersøgelsen skal være godkendt af MST inden indvinding over 11 millioner m³ kan fortsætte. Kystdirektoratet ønsker at dette gøres mere fleksibelt, således at det er muligt at indvinde 4 millioner m³, hvis der opstår et behov for fodring efter storm el. lign. Hvis det skal være udført og godkendt inden for 2 mio. m³, kan det reelt betyde at sand skal hentes fra andre indvindingsområder, så det bliver dyrere, eller at kystbeskyttelsen ikke kan udføres

Kystdirektoratet antager at statusundersøgelsen omhandler ROV dyk i påvirkningszonen på de lokaliteter der er undersøgt i miljøkonsekvensvurderingen ifm. denne ansøgning.

5 Miljøstyrelsens begrundelse for afgørelse om tilladelse

Den ansøgte indvindingsaktivitet er omfattet af bilag 2, nr. 2c i lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), jf. lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 (herefter miljøvurderingsloven). Derfor er ansøgningen i udgangspunktet ikke omfattet af obligatorisk VVM-pligt jf. miljøvurderingslovens § 15, stk. 1. nr. 1. Ansøger kan dog, jf. miljøvurderingslovens § 15, stk. 1. nr. 3, selv anmode om, at ansøgningen skal undergå en miljøvurdering.

Kystdirektoratet har sammen med ansøgningen indsendt en fuld miljøkonsekvensvurdering, samt tilkendegivet over for Miljøstyrelsen, at de anmoder om en miljøvurdering af ansøgningen, og Miljøstyrelsen har derfor behandlet ansøgningen derefter.

Miljøkonsekvensvurderingen opfylder desuden kravene i bilag 3 i bekendtgørelse nr. 1680 af 12. december 2018 om efterforskning og indvinding af råstoffer fra søterritoriet og kontinentalsoklen.

Nærværende tilladelse efter råstoflovens § 20 erstatter tilladelse efter § 25 i miljøvurderingsloven, jf. § 10, nr. 1.

Ved afgørelsen skal der, jf. råstoflovens § 20, stk. 5, lægges vægt på en vurdering efter lovens § 1 og § 3. Det skal således sikres, at råstofudnyttelsen sker efter en samlet vurdering af en række samfundsmæssige hensyn. Således skal der lægges vægt på råstofressourcernes omfang og kvalitet, en sikring af udnyttelse af råstofressourcerne samt erhvervsmæssige hensyn. På den anden side skal der lægges vægt på miljø- og naturbeskyttelse, beskyttelse af arkæologiske interesser, fiskerimæssige interesser, kystsikkerhed, infrastrukturanlæg, ulemper for skibsfarten samt ændringer i bundforhold.

5.1 Danmarks Havplan

Bekendtgørelse om Danmarks havplan blev vedtaget den 7. juni 2023⁴, og er bindende for de myndigheder, der meddeler tilladelse til aktiviteter på havet⁵. Miljøstyrelsen skal derfor sikre, at tilladelse til indvinding alene gives i områder, der er udlagt som udviklingszoner for råstofindvinding, det vil sige områder som er markeret med R i havplanen.

Det ansøgte indvindingsområde er beliggende i råstofudviklingszonen R106. Miljøstyrelsen har bemærket, at området overlapper med to andre zoner: en sejladskorridor (S24), samt en zone til beskyttelsesforanstaltninger for luftfart (I41).

Miljøstyrelsen har hørt Erhvervsministeriet og Transportministeriet angående disse overlap, og ministerierne har begge tilkendegivet, at de ikke har bemærkninger til indvinding i 562-AD Ferring. Det er heraf Miljøstyrelsens vurdering, at råstofindvinding i området ikke udgør en risiko for hverken skibstrafik eller luftfart. Miljøstyrelsen konkluderer, at tilladelse til den ansøgte indvindingsaktivitet er i overensstemmelse med havplansbekendtgørelsen.

5.2 Indvindingsområdets afgrænsning

Miljøstyrelsen har ikke fundet grund til at beskære det ansøgte område, og derfor er områdeafgrænsningen for bygherreområde 562-AD Ferring i overensstemmelse med det ansøgte.

Områdeafgrænsningen for bygherreområde 562-AD Ferring fremgår af bilag 2 i denne tilladelse.

5.3 Råstofressourcen og indvindingsmængden

Ansøgningsmængden på 20 mio. m³ svarer til 25 % af den råstofressource, som råstofeftersøgningen har kortlagt. I den geologiske rapport, er der redegjort for, at bunden af ressourcen er mere end 20 m under nuværende havbund, og ikke kunne nås med det akustiske udstyr. På baggrund af ressourceestimatet, er det Miljøstyrelsens vurdering, at ressourcen er tilstede i tilstrækkelig mængde i bygherreområde 562-AD Ferring til at ansøgningsmængden kan tillades. Miljøstyrelsen har set, at indvinding i den miocæne råstofenhed også vil forekomme, og styrelsen ser ingen grund til ikke at tillade en indvinding i dette lag (se i øvrigt afsnit om havbunden).

Miljøstyrelsen har bemærket, at Kystdirektoratet ønsker mulighed for at indvinde op til 4 mio. m³ om året, men at denne mængde anses som en beredskabsmængde, som maksimalt forventes at skulle bruges 2 gange i tilladelsesperioden. Det realistiske indvindingsscenarie er en gennemsnitlig årlig indvindingsmængde på ca. 2 mio. m³. Da miljøkonsekvensvurderingen er baseret på et worst case scenarie med en årlig indvinding på 4 mio. m³, kan Miljøstyrelsen give ansøger tilladelse til en årlig indvindingsmængde på op til 4 mio. m³.

De tilladte mængder for indvinding i bygherreområde 562-AD Ferring fremgår af de områdespecifikke vilkår, bilag 1.

⁴ Link til udkast til havplanen: <https://havplan.dk/da/page/info>

⁵ LBKG 2020/04/06 nr. 400 om maritim fysisk planlægning § 14, stk. 1

Miljøstyrelsen anerkender herudover, at indvindingsområdet og ressourcen er nødvendig for kystbeskyttelse med sand langs strækningen, og er enig i, at ressourcen er egnet til formålet, da man tilråder at anvende et materiale, der ligner det sand, der ligger på kyststrækningen.

5.4 Indvindingsaktiviteten

Da miljøkonsekvensvurderingen udelukkende baseres på indvinding med slæbesugning, stiller Miljøstyrelsen vilkår om, at der kun må anvendes slæbesugning til indvinding af råstoffer i bygherreområde 562-AD Ferring.

Indtil slutundersøgelsen fra forrige tilladelse (NST 7323-00003) er modtaget og godkendt i Miljøstyrelsen, må der kun indvindes op til 4. mio. m³. Indvindingen må kun foregå centralt i området, således at der holdes en afstand på 500 m til indvindingsområdets afgrænsning. Vilkåret sættes for at få et retvisende billede af indvindingens potentielle påvirkninger i påvirkningszonen fra forrige tilladelse.

Det vurderes i Miljøstyrelsen, at genudlægningen af bygherreområdet gør slutopmåling i den centrale del uinteressant, og derfor vurderes det, at indvinding af en årlig maksimalmængde i den centrale del af indvindingsområdet kan foregå uden at påvirke resultatet af slutundersøgelserne. Vilkåret er sat med hjemmel i råstoflovens § 3 af hensyn til sikring af miljøet.

Når indvinding på denne tilladelse er endeligt afsluttet stilles der ligeledes vilkår om, at der skal foretages en slutundersøgelse i bygherreområdet, som skal redegøre for indvindingens fysiske og miljømæssige effekter på indvindingsområdet og påvirkningszonen. Hvis indvindingsområdet endeligt afsluttes og ikke søges genudlagt efter tilladelsens udløb, skal slutundersøgelserne inkludere en søopmåling af dybderne.

5.5 Overvågning af indvindingsaktiviteten

Kystdirektoratet har i deres ansøgning søgt om, at vilkåret om statusundersøgelser fjernes (se afsnit 2.6 i denne tilladelse). Miljøstyrelsen er enig i at frekvensen af undersøgelser for hver 3 mio. m³ indvundet ikke er proportionalt, hverken for frekvensen af undersøgelserne eller med resultaterne af undersøgelserne.

Miljøstyrelsen har vurderet, at der skal foretages én statusundersøgelse, når der er indvundet mellem 9 og 11 mio. m³.

Statusvilkåret opretholdes med hjemmel i råstoflovens § 21, stk. 2, pkt. 8, og begrundes i, at området udlægges med en relativ stor indvindingsmængde på 20 mio. m³, som er en væsentlig større mængde, end den der hidtil har været udlagt i området.

Tidligere statusundersøgelser i området har ikke påvist miljøpåvirkninger ud over det forventede. Undersøgelserne har været udført efter indvinding af i alt 6 mio. m³ i indvindingsområdet, og miljøundersøgelserne til ansøgningen til denne tilladelse har heller ikke påvist væsentlige effekter af den tidligere indvinding.

Det er således Miljøstyrelsens vurdering, at Kystdirektoratet, under de dynamiske forhold langs vestkysten, kan nøjes med én statusundersøgelse efter at ca.

halvdelen af den ansøgte indvindingsmængde er indvundet. Denne undersøgelse vurderes tilstrækkelig til, at Miljøstyrelsen kan vurdere, om den hidtidige indvinding har haft større miljøpåvirkninger på påvirkningszonen og nærområdet, end det, der forventes i miljøkonsekvensvurderingen.

Der skal fortsat særligt være fokus på hårbundssamfundet i den nordlige del af påvirkningszonen, samt undersøgelser af, at den øvrige del af påvirkningszonen ikke påvirkes i højere grad end forventet i miljøkonsekvensvurderingen.

Skulle der mod forventning opdages væsentlige og uacceptable miljøpåvirkninger, som følge af indvindingsaktiviteten, vil Miljøstyrelsen vurdere videre tiltag.

Da nærværende tilladelse var i partshøring hos ansøger, indeholdt vilkåret, at Kystdirektoratet skulle afvente Miljøstyrelsens godkendelse, inden der måtte indvindes mere end 11 mio. m³. Kystdirektoratet gjorde i høringssvar af 21. marts 2024 opmærksom på, at man har brug for en beredskabsmængde på 4 mio. m³ i tilfælde af behov for fodring efter storm eller lignende, og at man er bekymrede for kun at have et spænd på 2 mio. m³ sand, mens statusundersøgelsen foretages og afventer godkendelse hos Miljøstyrelsen.

Miljøstyrelsen har derfor genovervejet vilkåret og vurderet, at formålet med statusundersøgelsen er at kunne opdage og reagere på uforudsete miljøpåvirkninger af den tilladte indvindingsaktivitet. Det er fortsat Miljøstyrelsens vurdering, at statusundersøgelsen bør foretages når ca. halvdelen af den fulde mængde er indvundet, men Miljøstyrelsen forventer ingen kritiske miljøpåvirkninger i påvirkningszonen eller området uden for, da tidligere undersøgelser i området og hårbundsområdet i påvirkningszonen ikke har kunne påvise væsentlige effekter af råstofindvindingen. Af den grund og af hensyn til det fornødne beredskab i tilfælde af akut behov for sand, vil Miljøstyrelsen ikke begrænse Kystdirektoratet i at anvende indvindingsområdet, mens resultaterne af statusundersøgelsen bliver gennemgået af Miljøstyrelsen.

Miljøstyrelsen bemærker i øvrigt, at der er metodefrihed og styrelsen anmoder derfor Kystdirektoratet om at rette henvendelse til Miljøstyrelsen, når statusundersøgelserne planlægges, således at bedste fremgangsmåde kan aftales til den tid.

5.6 Miljøstyrelsens vurdering af miljøkonsekvensvurderingerne

I de følgende afsnit følger Miljøstyrelsens stillingtagen til vurderingerne i miljøkonsekvensvurderingen.

Havbund, dybdeforhold og dynamik

Miljøstyrelsen er enig i, at arealpåvirkningen på total 157 % af indvindingsområdet 562-AD Ferrings havbundsareal vurderes som mindre til moderat negativ.

Råstofindvindingen vil medføre en gennemsnitlig dybdeændring på 0,8 m og ned til en maksimal indvindingsdybde på 2-3 m, de steder, hvor ressourcen er god. Miljøstyrelsen accepterer påvirkningen, selvom dybdeændringerne kan være længerevarende, da styrelsen er enig i, at de højdynamiske forhold naturligt vil

genopfylde området med nyt sand over en acceptabel tidsperiode. De dybdeforhold, der vil være skabt efter indvinding af den totale mængde, vurderes desuden at ligge inden for den naturlige variation i området omkring indvindingsområdet. Miljøstyrelsen lægger vægt på, at dybdeændringer udelukkende vil forekomme inden for afgrænsningen af indvindingsområde 562-AD Ferring, at de er reversible, og at de ikke vurderes at have betydning i det i forvejen dynamiske miljø. Dette underbygges af, at seneste statusrapporter fra området ikke har rapporteret om observerbare ændringer i bundens dybde og hældning, og at sugespor ikke kunne observeres på trods af indvinding 11 måneder forinden.

På trods af, at det vurderes, at hele den holocæne enhed vil blive påvirket, og at råstofindvindingen kan berøre den miocæne enhed under dette lag, har Miljøstyrelsen set i den geologiske rapport og miljøkonsekvensvurderingen, at sedimentsammensætningen i de underliggende lag vurderes at være tilnærmelsesvis ens med det der indvindes. Miljøstyrelsen kan derfor tilslutte sig vurderingen i miljøkonsekvensvurderingen om, at indvindingsaktiviteterne vil efterlade en substrattypefordeling tilsvarende den, der var i området før indvindingen.

Der forventes et begrænset sedimentspild på ca. 2,5 % under indvindingen. Miljøstyrelsen lægger vægt på, at påvirkningen fra sedimentspildet vil have en begrænset arealmæssig udbredelse, og primært sker få hundrede meter fra indvindingsfartøjet. Således vurderes påvirkningens udstrækning hovedsagligt være i indvindingsområdet og kun i begrænset omfang i påvirkningszonen. Endvidere bemærker Miljøstyrelsen, at sedimentaflejringen ikke vil give anledning til substrattypeændringer, samt at indvindingsområdet er beliggende i et i forvejen dynamisk område, hvor der naturligt er stor omlejring af sediment.

Da indvindingen ikke finder sted i nærheden af særligt sårbare naturtyper, og der i områdefafgrænsningen tidligere er taget hensyn til stenrevsformationerne i den nordlige del af påvirkningszonen, er det Miljøstyrelsen vurdering, at den lokale fysiske påvirkning på havbunden kan accepteres, da den udelukkende forekommer inden for indvindingsområdet, og ikke påvirker påvirkningszonen eller området uden for.

Flora og Fauna

Miljøstyrelsen har bemærket, at der ingen flora findes i området, og forholder sig derfor udelukkende til fauna i og omkring indvindingsområde 562-AD Ferring.

Miljøstyrelsen ser, at indvindingsaktiviteten vil have en direkte negativ påvirkning på den bundfauna, der ikke kan undslippe sugehovedet. Grundet den store arealpåvirkning (157 % over 14 år), er styrelsen enig i vurderingen af, at påvirkningen på bundfauna er væsentlig negativ. Styrelsen er dog enig i, at den direkte forstyrrelse af bundfaunasamfundet udelukkende forekommer inden for indvindingsområdet.

Miljøstyrelsen er derudover enig i, at de påvirkede arter og det fjernede habitat er almindeligt forekommende langs den jyske vestkyst. Derfor vurderer styrelsen

ligeledes, at indvindingen ikke vil have væsentlig negativ effekt på populationerne af bundfauna i nærområdet, hverken lokalt eller regionalt set.

Miljøstyrelsen er enig i, at dybdeændringerne i indvindingsområdet ikke er til hinder for, at der efterfølgende kan ske en genindvandring. Bundtypen ændres ikke, og habitatet vil derfor være tilnærmelsesvis uændret efter endt indvinding. Miljøstyrelsen vurderer derfor, at bundsamfundet kan genopbygges, og at det inden for en rimelig tidsperiode vil komme til at ligne det samfund, der var før, hvad angår artssammensætning og med tiden artsrigdom.

Miljøstyrelsen vægter, at den direkte påvirkning er midlertidig, og at påvirkningen på trods af den længerevarende effekt, kun forekommer lokalt i indvindingsområdet og ikke sker i påvirkningszonen eller området udenfor.

Sedimentspildet fra indvindingen kan kortvarigt medføre øget suspenderet sediment i vandsøjlen. Miljøstyrelsen er enig i, at arterne i området er tilpasset det højdynamiske miljø og derfor periodevist oplever øgede sedimentkoncentrationer og periodevise sedimentomlejring. Miljøstyrelsen er derfor enig i, at påvirkningen fra sedimentspildet er ubetydelig for bundfaunaen i indvindingsområdet og i påvirkningszonen.

Miljøstyrelsen vurderer overordnet, at den negative påvirkning på den bentiske fauna fra indvindingsaktiviteterne i område 562-AD Ferring kan accepteres, da disse, selvom de vurderes væsentlige, er lokale og tidsbegrænsede, og det vurderes sandsynligt, at området kan genkoloniseres med tilsvarende arter efter endt indvinding.

Fisk og Fiskeri

Miljøstyrelsen er enig i vurderingen af, at påvirkningen fra råstofindvindingen på fisk i området vil være lokal og midlertidig, selv om den foregår over en lang periode, og at påvirkningen primært består i at fisk vil blive skræmt ud af indvindingsområde 562-AD Ferring under indvindingsaktiviteterne. Indvindingsaktiviteterne kan også føre til reduktion af føde- og habitatgrundlag, samt påvirke gyde- og opvækstområder.

Miljøstyrelsen er dog enig i miljøkonsekvensvurderingen for indvindingsområde 562-AD Ferring, at arealet der forstyrres er begrænset, set i forhold til arealer med tilsvarende dybde og substrattyper (habitater) langs den jyske vestkyst. Miljøstyrelsen er enig i, at der er gode muligheder for, at fisk kan søge tilflugt og føde uden for indvindingsområdet i de perioder, hvor indvindingen foregår.

De forventede dybdeændringer gør ikke indvindingsområdet uegnet for hverken fiskearter eller deres fødearter (se afsnit om bundfauna).

Sedimentsammensætningen i området ligger inden for tobisens foretrukne kornstørrelse, og området er beliggende i et potentielt gydeområde for arten, samt opvækstområder for sild og flere arter af fladfisk. Da det er vurderet i miljøkonsekvensvurderingen, at indvindingen ikke vil forårsage ændringer i overfladesubstratet på havbunden, er Miljøstyrelsen enig i, at området kan anvendes til fouragering, gyde- og opvækstområde (herunder også tobis), når

indvindingen er færdig. Ydermere lægger styrelsen vægt på, at dybdeændringer og tab af fødearter er midlertidige og reversible påvirkninger. Miljøstyrelsen er derfor enig i, at påvirkningen af havbunden vil have en begrænset betydning for fisk.

Påvirkningen fra sedimentspredning, herunder omlejring og forhøjede sedimentkoncentrationer i vandsøjlen, vil være ubetydelig for fisk i ansøgningsområdet og påvirkningszonen. Miljøstyrelsen er enig heri, da sedimentspredningen og sedimentkoncentrationerne vil være højest lige omkring indvindingsfartøjet. Baggrundskoncentrationerne af sediment i vandsøjlen er naturligt høje i det dynamiske miljø i området, og styrelsen er derfor også enig i, at sedimentspredningens påvirkning på særligt gydesucces vil være kortvarig, lokal og ubetydelig i indvindingsområdet og i påvirkningszonen, og ingen i området udenfor.

Miljøstyrelsen anerkender, at aktiv indvinding i indvindingsområdet periodevis kan indskrænke mulighederne for erhvervsfiskeri i området. Miljøstyrelsen bemærker, at området stadig vil være tilgængeligt for fiskeri, og at slæbesugning ikke efterlader stiksugehuller, der kunne besværliggøre fiskeri. Miljøstyrelsen vurderer derfor, at råstofindvinding og erhvervsfiskeri kan foregå parallelt, hvis begge parter sørger for at kommunikere med hinanden.

Fugle

Indvindingsområdet 562-AD Ferring er et aktivt indvindingsområde, som ifølge miljøkonsekvensvurderingen ikke vurderes at være vigtigt for havfugle, hverken som rasteområde eller som fourageringsområdet grundet dybderne i indvindingsområdet og det begrænsede fødeudbud. Derfor er Miljøstyrelsen enig i den overordnede vurdering af, at påvirkningen på fugle hovedsageligt består i, at fugle, der befinder sig i indvindingsområdet skræmmes bort, når indvindingsaktiviteterne foregår. I miljøkonsekvensvurderingen påpeges det, at sejladserne til og fra området, kan øges, hvis der udføres en maksimumindvinding, hvert år, men Miljøstyrelsen er enig i, at sandsynligheden for at det sker to år i træk, er lille.

Miljøstyrelsen bemærker, at rødstrubet lom, alk og lomvie i miljøkonsekvensvurderingen vurderes, at være følsomme over for direkte påvirkninger fra indvindingsaktiviteter, og vil kunne fortrænges fra området mens indvindingen foregår. Miljøstyrelsen bemærker, at der under indvinding sejles med lav hastighed, og at det i miljøkonsekvensvurderingen vurderes, at den langsomme sejlhastighed formodentlig vil resultere i mindre forstyrrelse end ved normale sejlhastigheder. Miljøstyrelsen kan acceptere forstyrrelse på fugle i området, da påvirkningen vil være kortvarig og lokal for ansøgningsområdet, og idet området allerede i dag er præget af forskellige typer forbigående forstyrrelser som følge af eksisterende råstofindvinding, sejlads og fiskeri.

Miljøstyrelsen bemærker, at sedimentspredning og dermed nedsat sigtbarhed i vandet, potentielt kan påvirke de fuglearter, som behøver en vis klarhed i vandet for at fange føde, men kan acceptere denne påvirkning, da den vil være kortvarig og helt lokal omkring indvindingsskibet. Miljøstyrelsen er enig i vurderingerne af, at potentielt berørte fugle (primært terner og mågefugle), kan søge føde i de tilstødende havområder mens indvindingen foregår.

Havpattedyr

Alle tre arter af hvaler, der forekommer i farvandet omkring indvindingsområde 562-AD Ferring, er bilag IV arter, hvilket betyder at styrelsen skal sikre sig, at arten såvel som artens yngle- og levesteder beskyttes jf. krav i habitatdirektivets bilag IV.

Miljøstyrelsen vurderer, at råstofindvindingsområdet er beliggende i stor afstand til vurderede kerneområder for marsvin. Det vurderes derfor, at indvindingen ikke påvirker hverken marsvin eller deres levesteder væsentlig. Det kan ikke udelukkes, at arten og potentielt andre hvalarter vil forekomme i området, men Miljøstyrelsen vurderer, at indvindingsområdet udgør et lille areal ud af det samlede areal, hvor marsvin kan forekomme, og et endnu mindre areal ud af det areal, hvor de større hvalarter forventes at forekomme.

Indvindingsområdet vurderes generelt at have et begrænset fødegrundlag for havpattedyr. Miljøstyrelsen er opmærksom på, at støj fra motor og pumpeaktivitet, der forekommer i forbindelse med råstofindvinding, potentielt kan forstyrre marsvin i området. Styrelsen vurderer dog, at den forventede støj kan accepteres, da merbelastningen af støj er lille sammenholdt med den allerede moderat til høje grad af skibsfart, og deraf støj, i og omkring indvindingsområdet. Miljøstyrelsen formoder, at marsvin vil holde afstand til området under aktiv indvinding. Samlet set vurderer Miljøstyrelsen, at indvinding i området kan ske uden væsentlig negative påvirkninger på hverken marsvin eller sæler, der sporadisk forekommer i området.

Miljømål og indsatsprogrammer

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at miljøkonsekvensvurderingen belyser og vurderer de relevante miljøpåvirkninger i henhold til krav ifølge reglerne om vandplanlægning og havstrategi.

Vurdering i forhold til vandområdeplaner

Miljøstyrelsen skal sikre sig, at den tilladte råstofindvinding er forenelig med krav og mål fastsat i henhold til reglerne om vandplanlægning.

Ifølge indsatsbekendtgørelsens⁶ § 8, stk. 2 kan der kun træffes afgørelse, der indebærer en direkte eller indirekte påvirkning af et overfladevandområde, hvor miljømålet er opfyldt, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af overfladevandområdets tilstand. Hvis vandområdets miljømål ikke er opfyldt, følger det af bekendtgørelsens § 8, stk. 3, at der kun kan træffes afgørelse, som indebærer en direkte eller indirekte påvirkning af et overfladevandområde, hvis afgørelsen:

1. ikke vil kunne medføre en forringelse af overfladevandområdets tilstand, og
2. ikke vil kunne hindre opfyldelse af det fastlagte miljømål, herunder gennem de i indsatsprogrammet fastlagte foranstaltninger.

⁶ Bekendtgørelse nr. 797 af 13. juni 2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter

Miljøministeriets vejledning til bekendtgørelse om Indsatsprogrammer for vandområde distrikter⁷ præciserer, at en forringelse i forhold til et miljøkvalitetskrav for et MFS forekommer, hvis der sker en stigning i koncentration af stoffet i det samlede vandområde.

Miljøstyrelsen er enig i vurderingerne i miljøkonsekvensvurderingen om miljøpåvirkning i forhold til vandplaner og vandkvalitet om, at der ved indvinding af råstoffer ikke tilføres nye miljøfarlige forurenende stoffer (MFS). I de følgende afsnit redegøres for de faglige argumenter, for hvorfor den konkrete råstofindvinding i 562-AD Ferring ikke indebærer stigning af MFS i vandområdet.

Miljøstyrelsens vurdering af den ansøgte indvindingsaktivitets påvirkninger på vandområdeniveau

Da indvindingsområdet 562-AD Ferring ligger indenfor 12 sømilegrænsen, men uden for 1 sømilegrænsen skal Miljøstyrelsen se, at råstofindvindingen i området ikke vil føre til tilstandsforringelse, eller vil forhindre målopfyldelse i forhold til den kemiske tilstand for vandområde 218 Vesterhavet 12 sm, eller de nærliggende vandområder 133, Vesterhavet nord og 223 Skagerrak 12 sm.

Den kemiske tilstand i vandområde 218 er "ikke god" (se redegørelsesafsnit om vandplaner). Til grund for denne vurdering, ligger overskridelser af miljøkvalitetskravet for summen af BDE i biota, kviksølv i biota og nonylphenoler i sediment. Bekendtgørelsen om fastsættelse af miljømål⁸, som miljøkvalitetskravene fremgår i, er blevet opdateret (13. juni 2023) kort efter miljøkonsekvensvurderingen blev indsendt. Det er dog Miljøstyrelsens vurdering, at opdateringerne i bekendtgørelsen ikke påvirker vurderingerne i miljøkonsekvensvurderingen.

Der gives tilladelse til at indvinde sediment med slæbesugning, som foregår i det øverste sandlag, hvor koncentrationen af miljøfarlige stoffer, der allerede er tilført sedimentet af andre kilder, må forventes at være højst. Dette sandlag er yderst mobilt og omlejres jævnligt i dette område som følge af naturlige processer i det højdynamiske miljø der er langs vestkysten. Denne dynamik betyder, at der generelt er et begrænset organisk indhold i sedimentet (ifølge NOVANA overvågningen er TOC omkring 0,2 %), og deraf en begrænset bindingsevne for MFS.

Miljøstyrelsen er derfor enig i vurderingen i miljøkonsekvensvurderingen om, at den pulje af MFS, der måtte være i sedimentet er begrænset og allerede indgår i baggrundskoncentrationen i vandområdet grundet den jævnlige opblanding af det mobile sedimentlag. Det er Miljøstyrelsens vurdering, at det gælder for nonylphenoler og potentielt methylnapthalener, der er overskredet på målestationer i nærheden af indvindingsområdet. Indvindingsaktivitetens resuspension af sediment, der hvor slæbesugningen foregår, samt sedimentspild ved overløb, er sammenlignelig med de naturlige dynamikker, som ligeledes omfordeler områdets potentielle indhold af MFS mellem sediment og vandfase.

⁷ <https://mim.dk/media/icxc2prb/vejledning-til-bekendtgørelse-om-indsatsprogrammer-for-vandomraadedistrikter.pdf>

Det er deraf Miljøstyrelsen vurdering, at aktiviteten ikke vil øge koncentrationen af biotilgængelige MFS, som ikke allerede er i omløb.

Endvidere bemærker Miljøstyrelsen, at indvindingen foregår med en sugefod, der laver 0,5 – 1,5 m dybe spor i sedimentet (afhængig af fartøj), og at bygherreområdet vil påvirkes 1,5 gang.

Indvindingsaktiviteten medfører som nævnt en vis suspension af sediment i vandsøjlen, og langt størstedelen af dette lander inden for indvindingsområdet og kun en meget begrænset fraktion af sedimenter vil kunne spredes uden for indvindingsområdet.

Af disse grunde er det Miljøstyrelsens vurdering, at der ikke vil kunne ske en koncentrationsstigning i sedimentmatricen. Miljøstyrelsen har derfor vurderet, at der ikke er behov for prøvetagning og analyser af sedimentprøver fra indvindingsområdet, da risikoen for spredning af sedimenter med et MFS indhold højt nok til at kunne måle en koncentrationsstigning vurderes ikke at være reel.

Hverken kviksølv eller BDE er målt i sediment i vandområdet, men siden der måles forhøjede koncentrationer af disse i biota, må det antages, at stofferne er biotilgængelige i området. Miljøstyrelsen vurderer dog tilsvarende for sedimentet, at der ikke vil ske en koncentrationsstigning i biota-matrisen, af følgende grunde: Det potentielle indhold af kviksølv og BDE i sedimentet omfordeles, som beskrevet ovenfor. Derudover fjerner råstofindvinding midlertidigt den flora og infauna (biota), der måtte være i området, hvilket vil betyde, at mobile arter ikke vil kunne prædatere på føde med et potentielt indhold af de to stoffer i nærværende indvindingsområde. Den infauna, der indvandrer på ny efter endt indvinding vil flytte ind i et sediment, hvor koncentrationen af MFS i sedimentet må være tilsvarende det omgivende miljø. Miljøstyrelsen vurderer derfor, at råstofindvinding i indvindingsområdet ikke vil være årsag til en koncentrationsstigning af MFS i flora og fauna i vandområdet.

Miljøstyrelsen konkluderer derfor, at indvindingen ikke vil medføre en koncentrationsstigning af MFS som følge af frigivelse af en ellers bunden pulje til vandområdet, men udelukkende vil omfordele den eksisterende belastning og de eksisterende mængder af MFS lokalt inden for indvindingsområdet og i mindre grad påvirkningszonen.

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at råstofindvindingen i bygherreområde 562-AD Ferring, ikke vil føre til koncentrationsstigninger for nogle af de målte miljøkvalitetskrav, og derfor ikke vil medføre tilstandsforringelse, eller vil forhindre målopfyldelse af vandrammedirektivets bestemmelser for god kemisk tilstand for vandområde 218 Vesterhavet 12 sm, eller de nærliggende vandområder 133, Vesterhavet nord og 223 Skagerrak 12 sm.

Havstrategi

Miljøstyrelsen skal i henhold til Danmarks Havstrategi sikre sig, at råstofindvinding på havet ikke er til hinder for målopfyldelse for de 11 deskriptorer. Deskriptorerne omfatter; D1: Biodiversitet, D2: Ikke hjemmehørende arter, D3: Erhvervsmæssigt udnyttede fisk, D4: Havets fødenet, D5: Eutrofiering, D6: Havbundens integritet, D7: Hydrografiske ændringer, D8: Forurenende

stoffer, D9: Forurenende stoffer i fisk og skaldyr til konsum, D10: Marint affald og D11: Undervandsstøj.

Miljøstyrelsen vurderer, at indvindingsaktiviteten i 562-AA Ferring vil påvirke enkelte af Danmarks Havstrategiens 11 deskriptorer ganske lokalt i indvindingsområdet. Men da påvirkningerne er lokale, midlertidige og reversible over tid, vurderer Miljøstyrelsen overordnet, at indvindingen i bygherreområdet ikke vil være til hinder for målopfyldelse i Danmarks havstrategi.

D1 *biodiversiteten*: Miljøstyrelsen vurderer, at indvindingsaktiviteten vil få en negativ påvirkning på bundfaunaen og deraf biodiversiteten i selve indvindingsområdet. Styrelsen vurderer dog, at den lokale påvirkning på biodiversiteten i et i forvejen dynamisk miljø er af mindre betydning, da et sådan miljø typisk er beboet af pionerarter, og der findes store arealer med tilsvarende artssammensætning langs den jyske vestkyst. Endvidere er der gode muligheder for genindvandring af bunddyr (se i øvrigt afsnit om bundfauna). Miljøstyrelsen vurderer derfor, at indvindingen overordnet set ikke vil være til hinder for målopfyldelse af deskriptor 1 i Nordsøen.

D2 *ikke-hjemmehørende arter*: Miljøstyrelsen er enig i vurderingen af, at råstofindvindingen ikke vil medføre en spredning eller introduktion af ikke-hjemmehørende arter, da der ikke vil blive tilført sediment eller ballastvand fra andre fjerntliggende vandområder

Angående D3 *Erhvervsmæssigt udnyttede fiskebestande*, vurderer Miljøstyrelsen, at indvindingsaktiviteterne ikke vil være til hinder for målopfyldelse, da påvirkningerne på fisk og fiskeri, må anses at være lokale og kortvarige, og eventuelt bortskræmte fisk kan vende tilbage til området efter endt indvinding (se afsnit om fisk og erhvervsfiskeri)

Angående D4 *Havets fødenet*, er Miljøstyrelsen enig i, at man kan vurdere denne deskriptor på baggrund af indikatorerne i D1, da der ikke foreligger konkrete og relevante miljømål for denne deskriptor. Da råstofindvindingen ikke påvirker D1, herunder havbund, bundflora og fauna, fisk, fugle og pattedyr væsentligt uden for selve indvindingsområdet, er Miljøstyrelsen enig i, at den lokale påvirkning på deskriptor 4, ikke vil påvirke havstrategien miljømål eller forhindre opnåelsen af god miljøtilstand i Nordsøen.

D5 *Eutrofiering*. Miljøstyrelsen er enig i miljøkonsekvensvurderingen af, at følgevirkningerne af næringsstofberigelse kan være negativt for miljøet, men da sandet, der indvindes i, er rent og fint med et lavt organisk indhold, vil indholdet af næringsstoffer der potentielt frigives i forbindelse med råstofindvindingen også være lavt (se i øvrigt afsnit om vandplanerne). Miljøstyrelsen er derfor enig i miljøkonsekvensvurderingen i, at indvindingen ikke vil medføre øget næringsstofbelastning i eller uden for indvindingsområdet.

D6 *Havbundens integritet*. Miljøstyrelsen anerkender, at indvinding af råstoffer påvirker havbundens integritet. Substrattypen ændres dog ikke og dybdeforøgelsen er vurderet som en mindre påvirkning og reversibel over tid, da

det dynamiske miljø over tid vil genopfylde området med nyt sand. Bundsamfundets biomasse vil dog reduceres lokalt i indvindingsområdet. Miljøstyrelsen vurderer på den baggrund, at en mindre påvirkning på deskriptor 6 kan accepteres, fordi påvirkningen på havbunden kun berører et begrænset areal relativt til sammenlignelige habitater i vandområdet, og at habitattypen og dybdeforhold ikke ændres væsentligt. Der er således mulighed for genetablering af området både fysisk og biologisk set. Miljøstyrelsen er enig i, at råstofindvindingen i 562-AD Ferring ikke vil være en hindring for opnåelse af miljømål for deskriptoren i Nordsøen.

Angående D7 *Hydrografiske ændringer*: Dybdeændringerne er så begrænsede og så lokale, og forekommer i et i forvejen dynamisk område, at den lokale påvirkning ikke vurderes af have betydning for hydrografien i området. Miljøstyrelsen er enig i den vurdering.

Angående D8 *Forurenende stoffer*: Råstofindvindingen tilfører ikke forurenende stoffer, da den foregår i sandforekomster med lavt organisk indhold, og i et område med en i forvejen stor omfordeling (se afsnit om vandplaner). Miljøstyrelsen vurderer, at råstofindvinding i indvindingsområdet 562-AD Ferring, ikke vil hindre målopfyldelse af deskriptor 8 og ligeledes D9 om *Forurenende stoffer i fisk og skaldyr til konsum*.

Angående D10 *Marint affald*: Det er Miljøstyrelsen overbevisning, at råstofindvinding ikke tilfører affald og at deskriptoren ikke påvirkes ved råstofindvinding.

Til D11 *Undervandsstøj*, bemærker Miljøstyrelsen, at der vil forekomme støj i forbindelse med indvindingsaktiviteterne, men at den ikke vurderes at bidrage væsentligt til lydniveauet i området, eller have en væsentlig påvirkning på blandt andet marsvin (se mere i afsnit om Marine pattedyr og Bilag IV-arter). På den baggrund er det Miljøstyrelsens vurdering, at indvindingsaktiviteterne ikke vil være til hinder for målopfyldelse for D11.

Havstrategiområder

Miljøstyrelsen er enig med miljøkonsekvensvurderingen i, at der ingen risiko er for, at råstofindvindingen kan påvirke Havstrategiområde B, da det ligger 10 km fra indvindingsområde 562-AD Ferring og beskyttelsen desuden kun gælder inden for havstrategiområdets afgrænsning.

Marinarkæologiske interesser

Slots- og kulturstyrelsen traf afgørelse om, at der skulle gennemføres en marinarkæologisk undersøgelse i indvindingsområde 562-AD Ferring.

Miljøstyrelsen er blevet informeret af Slots- og kulturstyrelsen om, at Kystdirektoratet og styrelsen har gennemført undersøgelserne, og at Kystdirektoratet kan få tilladelse til indvinding i 562-AD Ferring, hvis indvindingsfartøjerne overholder en beskyttelseszone med en radius på 200 m omkring et fund af marinarkæologisk interesse i den sydlige del af indvindingsområdet.

Det områdespecifikke vilkår og dets koordinater fremgår af bilag 1 og 2 til denne tilladelse. Vilkåret har hjemmel i Råstoflovens § 21, stk. 2 nr. 1.

Miljøstyrelsen gør derudover opmærksom på, at Museumslovens § 29h fortsat gælder: Hvis der findes andre spor af fortidsminder eller vrage under indvindingsarbejdet, skal arbejdet standses og fundet meldes til Slots- og kulturstyrelsen.

Rekreative interesser

Miljøstyrelsen bemærker, at indvindingsområde 562-AD Ferring ligger 6 km fra nærmeste kyst. Styrelsen vurderer derfor, at der ikke vil være påvirkning på de rekreative interesser på land. Miljøstyrelsen er desuden enig i, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning på de rekreative interesser i form af fritidsfiskeri og lystsejladsskibe nær indvindingsområdet, da de rekreative interesser i området vurderes delvist at være vandt til indvindingsaktiviteterne, der har foregået i området over længere tid, og at have gode muligheder for at undgå indvindingsfartøjerne ved efterlevelse af de almindelige retningslinjer for sejladsskibe.

Sejladsskibe

Miljøstyrelsen noterer, at indvindingsområdet 562-AD Ferring er beliggende i et område med moderat tæthed af skibstrafik. Miljøstyrelsen har forhørt sig hos Søfartsstyrelsen, som ikke ser noget sejladssikkerhedsmæssigt til hinder for at tillade råstofindvinning i området.

Miljøstyrelsen lægger sig op ad vurderingen fra Søfartsstyrelsen, og det er dermed Miljøstyrelsens vurdering, at de ekstra sejladsskibe ikke vil medføre en væsentlig merbelastning i området, og at indvindingsfartøjet vil indgå i den almindelige skibstrafik, når der ikke indvindes. Miljøstyrelsen bemærker desuden, at ansøgningsområdet udgør en lille andel af det øvrige manøvrerum i Nordsøen, og at alle fartøjer er udstyret med AIS, hvilket markant mindsker risikoen for kollision. Det er således Miljøstyrelsens vurdering, at indvindingsaktiviteterne ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på sejladsskibeforholdene.

Miljøstyrelsen skal herudover henvise til, at tilladelsesindehaver efterlever fremsendte vurderingsskema om arbejder til søs og den opdaterede bekendtgørelse om sejladssikkerhed ved entreprenørarbejder og andre aktiviteter (BEK nr. 1229 af 3. oktober 2023) i relevant omfang.

Miljøstyrelsen skal gøre opmærksom på, at der øst for 562-AD Ferring er en specialafmærkning. Og af Kystdirektoratet i henhold til §11 stk. 2 i BEK nr. 1466 af 29. juni 2021 om farvandsafmærkning i dansk og grønlandsk afmærkningsområde m.v., skal have afmærkningsejers tilladelse, hvis der skal indvindes nærmere end 50 m plus 3 gange vanddybden ved flydende farvandsafmærkning.

Ammunition

Miljøstyrelsen bemærker, at det i miljøkonsekvensvurderingen vurderes, at ammunition generelt ikke har en negativ påvirkning på miljøet. Miljøstyrelsen gør opmærksom på, at såfremt der bliver fundet ueksploderet ammunition (UXO), som vil kræve en kontrolleret sprængning, kan dette have en væsentlig negativ

miljøpåvirkning. Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse havde dog ingen bemærkninger til indvindingsansøgningen.

Miljøstyrelsen skal gøre opmærksom på, at det generelt gælder, at i forbindelse med arbejde ved/i havbunden, såfremt der bliver identificeret/forekommer fund af UXO eller lignende farlige genstande, skal arbejdet straks indstilles, og der skal tages kontakt til Forsvarets Operationscenter, jf. BEK 1229 af 03/10/2023 § 9 om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejde og andre aktiviteter mv. i danske farvande.

Natura 2000-væsentlighedsvurdering

Habitatområder

Det fremgår af habitatbekendtgørelsen⁹, at før der træffes afgørelse om tilladelse, skal der foretages en vurdering af, om råstofindvindingen i sig selv, eller i forbindelse med andre projekter, kan påvirke et område væsentligt (væsentlighedsvurdering). Hvis det ikke kan afvises, at der sker en væsentlig påvirkning af et Natura 2000-område, skal der foretages en konsekvensvurdering.

Miljøstyrelsen bemærker, at de nærmeste Natura 2000-områder ligger 4- 6,5 km fra indvindingsområdet. Miljøstyrelsen er enige i væsentlighedsvurderingen i miljøkonsekvensvurderingen af, at indvinding i 562-AD Ferring ikke vil medføre væsentlig påvirkninger fra sedimentspild på de udpegede naturtyper i habitatområderne. Afstanden til habitatområderne er større end udstrækningen af det forventede sedimentspild (se afsnit om havbund, dybde og dynamik). Miljøstyrelsen kan tilslutte sig, at råstofindvindingen ikke vil have en påvirkning ind i de nærmeste Natura 2000-områder.

Marsvin er på udpegningsgrundlaget i H253 "Sandbanker ud for Thyborøn" og H258 "Store Rev". Miljøstyrelsen har tidligere, under afsnittet om marine pattedyr vurderet, at indvindingsaktiviteterne ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på marsvin. Det er således Miljøstyrelsens vurdering, at der heller ikke vil være en væsentlig negativ påvirkning på marsvin i habitatområderne.

Fuglebeskyttelsesområder

Miljøstyrelsen har behandlet påvirkninger på fugle under afsnittet om fugle. Det er Miljøstyrelsens vurdering, at der heller ikke vil være en væsentlig negativ påvirkning af fuglene på udpegningsgrundlaget i fuglebeskyttelsesområderne i Nissum Fjord F38, Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø som omfatter F23, F27 og F28, eller Skagerrak F126. Fugle på udpegningsgrundlaget er behandlet under afsnittet om fugle.

Bilag IV-arter

Alle arter af hvaler er Bilag IV-arter jf. bilag 7 i habitatbekendtgørelsen. Miljøstyrelsen bemærker, at arterne marsvin, hvidnæse og vågehval er hjemmehørende i Nordsøen og potentielt kan forekomme i og omkring indvindingsområde 562-AD Ferring.

⁹ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023, om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

Miljøstyrelsen har behandlet påvirkning på havpattedyr under afsnittet om havpattedyr, og er enig i vurderingen i miljøkonsekvensvurderingen og den supplerende miljørapport om, at grundet de meget begrænsede, og kortvarige påvirkninger, og idet ansøgningsområdet ligeledes udgør en meget lille del arternes udbredelsesområde i Nordsøen, vil indvindingen ikke udgøre en væsentlig påvirkning af den samlede bestand eller områdets økologiske funktionalitet for hverken marsvin, hvidnæse eller vågehval i Nordsøen/Nordatlanten.

På baggrund af ovenstående er det Miljøstyrelsens vurdering, at indvindingsaktiviteterne ikke vil resultere i en forringelse af habitattyper eller levesteder for arter, eller medføre betydelige forstyrrelse af arter, som er på udpegningsgrundlaget i nærliggende Natura 2000-områder, og vil således ikke forhindre, at en gunstig bevaringsstatus sikres eller opretholdes.

5.6 Miljøstyrelsens konklusion

Miljøstyrelsen har på denne baggrund, og ud fra en samlet afvejning jf. råstoflovens § 3, truffet afgørelse om tilladelse til indvinding af den ansøgte mængde i bygherreområde 562-AD Ferring.

Klagevejledning

Miljøstyrelsens afgørelse kan i henhold til råstoflovens § 26, stk. 2, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet for så vidt angår vilkår til beskyttelse af kulturarv, natur og miljø.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet, jf. råstoflovens § 26 b, stk. 8.

Afgørelsen kan påklages af adressaten for afgørelsen, offentlige myndigheder, en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker, lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, landsdækkende og lokale foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser, DI, Danmarks Rederiforening, Danske Råstoffer, Danmarks Fiskeriforening og enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen, jf. råstoflovens § 26 a, stk. 1 og 2.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen af afgørelsen, jf. råstoflovens § 26 b, stk. 1. Klagefristen udløber således den 23. maj 2024. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klage skal ske via Klageportalen, som man finder et link til på forsiden af Miljø- og fødevareklagenævnets hjemmeside <https://naevneneshus.dk>. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges på www.borger.dk eller www.virk.dk som normalt, typisk med Mit-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Hvis Miljøstyrelsen fastholder afgørelsen, sender Miljøstyrelsen klagen

videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når man klager, skal der betales et gebyr. Når man klager, skal der betales et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016 niveau), jf. lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvist medhold. Vejledning om klageregler og gebyrordning kan findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside <https://naevneneshus.dk>.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Der er adgang til at indbringe denne afgørelse for domstolene. Hvis afgørelsen ønskes indbragt, skal sagen anlægges inden 6 måneder fra meddelelsen eller offentliggørelsen af afgørelsen, jf. råstoflovens § 43. På www.domstol.dk kan der findes vejledning om at anlægge en retssag ved domstolene

Underrettelse

Myndigheder og organisationer på e-postlisten har modtaget en kopi af afgørelsen.

Afgørelsen er offentliggjort på Miljøstyrelsens hjemmeside under annonceringer

På vegne af Miljøstyrelsen

SAWTH

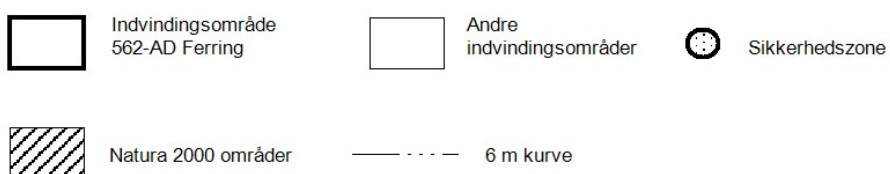
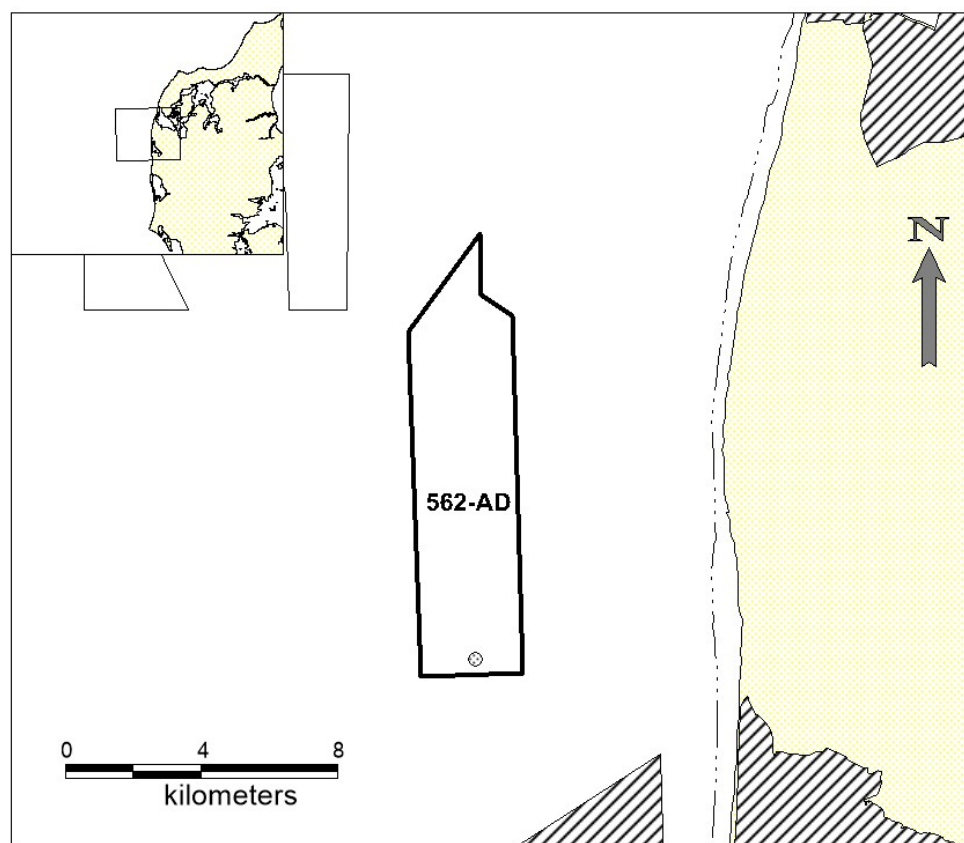
+45 51 20 68 07
sawth@mst.dk

Bilag 1 Områdespecifikke vilkår

Samlet tilladt mængde i m³	Årlig tilladt mængde i m³	Andre vilkår
20.000.000 m ³	4.000.000 m ³	<u>1. Anvendelse.</u> Det indvundne materiale i område 562-AD Ferring må alene anvendes til kystfodring på Lodbjerg-Nymindégab fællesaftalestrækning. <u>2. Metode.</u> Indvindingen i området må kun ske ved slæbesugning. <u>3. Beskyttelseszone.</u> Der må ikke indvindes i en radius af 200 m fra marinarkæologisk fund på positionen (WGS84): N. Bredde Ø. Længde: 56.4637 7.9987 <u>4. Begrænsning.</u> Indtil slutundersøgelsen fra forrige tilladelse (NST 7323-00003) er modtaget og godkendt i Miljøstyrelsen, må der kun indvindes op til 4. mio. m³. Indvindingen må kun foregå centralt i området, således, at der holdes en afstand på 500 m til indvindingsområdets afgrænsning. <u>5. Statusundersøgelse.</u> Når der er indvundet mellem 9 og 11 mio. m³, skal der gennemføres en miljømæssig undersøgelse, som dokumenterer, at den hidtidige indvinding ikke har haft væsentlige miljømæssige effekter, der afviger fra miljøkonsekvensvurderingens forudsætninger og vurderinger. Der skal i øvrigt fokus på flora og fauna i hårdbundsområderne i den nordlige påvirkningszone. Undersøgelsesplanen skal godkendes af Miljøstyrelsen inden arbejdet kan igangsættes. <u>6. Slutundersøgelse.</u> Når indvindingen i området er endeligt afsluttet for denne tilladelse, skal tilladelsesindehaveren gennemføre en samlet undersøgelse og vurdering af indvindingens fysiske og miljømæssige effekter på indvindingsområdet og påvirkningszonen. Sammenligningsgrundlaget for undersøgelsen er områdets tilstand som dokumenteret i ansøgningen med bilag, samt miljøundersøgelser fra indvindingsområdets tidligere udlægning. Undersøgelsen og vurderingen skal godkendes af Miljøstyrelsen. Opmålingsprogram m.m. skal godkendes af Geodatastyrelsen, og programmet skal godkendes inden opmålingen finder sted.

Bilag 2 – Områdeafgrænsning

Bygherreområde 562-AD Ferring

Beliggende i Nordsøen

Indvindingsområdet er begrænset af rette linier mellem følgende punkter:

Geografiske koordinater (WGS 84)

Ø. Længde N. Bredde

8° 00,05'	56° 34,56'
7° 58,00'	56° 33,00'
7° 58,35'	56° 27,55'
8° 01,30'	56° 27,60'
8° 01,00'	56° 33,26'
8° 00,10'	56° 33,60'